

PRED ODHODOM PREDSEDNIKA TITA IZ INDIJE

V mestu festivalov

Včeraj si je predsednik Tito s svojo soprogo in spremstvom v Maduri ogledal spomenike zgodovinske umetniške vrednosti, danes pa bo zapustil deželo

Madura, 18. jan. (Tanjug). — Prebivalstvo Madure v južni Indiji je privedilo navdušene manifestacije predsedniku Titu, ko se je davi v odprtem avtomobilu peljal po mestnih ulicah. Mesto je okrašeno z mnogimi slavalokli, na katerih so napisane dobrodošlice predsedniku Titu v srbohrvatskem, angleškem in tamilskem jeziku, jeziku prebivalcev tega dela Indije. »Dobrodošel predsednik Tito!«, »Dobrodošel predsednik Tito, prijatelj Indije!«, »Naj živi prijateljstvo Indije in Jugoslavije!« je napisano na slavalokih, stoječih na glavnih ulicah Madure.

Predsednik Tito je prispel v Maduro z vlakom iz Madrasa. Ti dve mesti sta oddaljeni drugo od drugega 500 km. Na svečano okrašeni železniški postaji so predsednika Tita sprejeli in pozdravili visoki funkcionarji mesta Madure. Takoj potem so se

predsednik Tito, njegova soproga in člani delegacije odpeljali po glavnih ulicah mesta proti palači zadnjega kralja dinastije Najak, ki je vladala tem krajem Indije. Potem se je predsednik Tito napotil proti slovesnemu hramu Minakši, kjer so ga po običajih vere hindu pozdravili duhovniki na način, s katerim izkazujejo človeku največjo čast.

Predsednik Tito si je poldruugo uro ogledoval ta monumentalna poslopja, posvečena boginji Minakši. To svetišče je eno najznamenitejših poslopij Indije. Znano je po krasni arhitekturi. Zlasti bogato je središče hrama z jezercem. Od tod je krasen razgled na vse dele svetišča, zgrajenega na tisočerihi stebrih. Impozantne so njegove ogromne kupole, ki jih je devet v bližini stoji bogu Sivi posvečen hram. Tu prirede vsako leto v maju

velik festival, na katerem slave ženitev Sive in boginje Minakši. Vsa Madura je pravzaprav večidel mesto svetišča. Zato pripravljajo v njej vse leto številne festivale in zato je dobilo mesto ime »mesto festivalov«. Madura je bila dolga stoletja središče tamilske kulture. V novejšem času je mesto znano po svoji industriji. Madura ima devet tekstilnih tovarn.

Pred odhodom iz mesta Madure je dal predsednik Tito na prošnjo predstavnikov domačega tiska naslednjo izjavo:

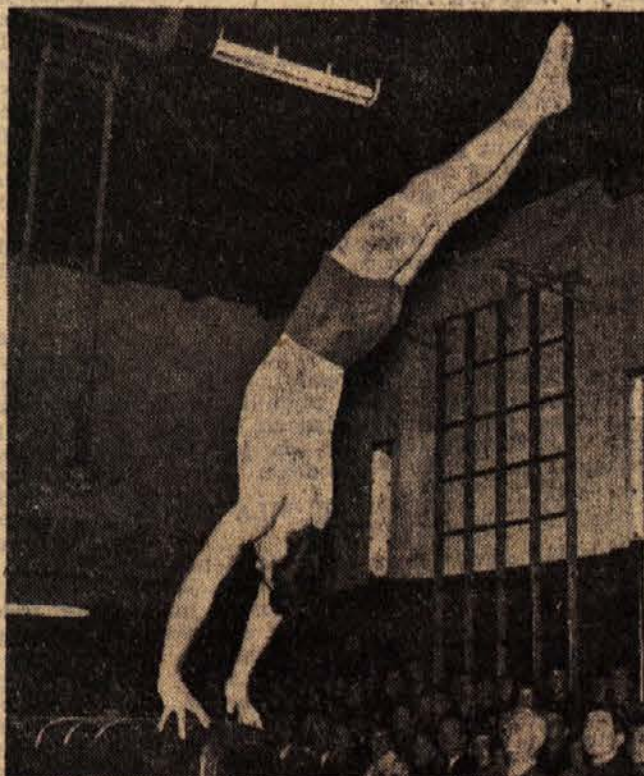
»Ne morem zapustiti tega lepega in gostoljubnega mesta, ne da bi se v svojem in v imenu svojih sodelavcev najtopleje in najprisrčneje zahvalil za veličasten sprejem, ki ste nam ga tu pripravili. Danes smo videli tu spomenike zgodovinske umetniške vrednosti, na katere je indijski narod res lahko ponosen. Vse, kar smo videli, je napravilo na nas globok vtis, in sicer tako po obsegu kakor tudi po umetniški izdelavi teh spomenikov davne minulosti, teh svetišč in bivših dvorcev. Se enkrat se v svojem in v imenu vseh nas zahvaljujem za gostoljubnost in želimo prebivalcem te pokrajine in mesta Madure mnogo uspehov v njihovih naporih za ureditve čedalje srečnejšega življenja.«

Popoldne se je predsednik Tito odpeljal v Tirucirapali, oddaljen 400 km od Madrasa. V ponedeljek jutraj se vrne v Madras, potem pa zapusti Indijo.

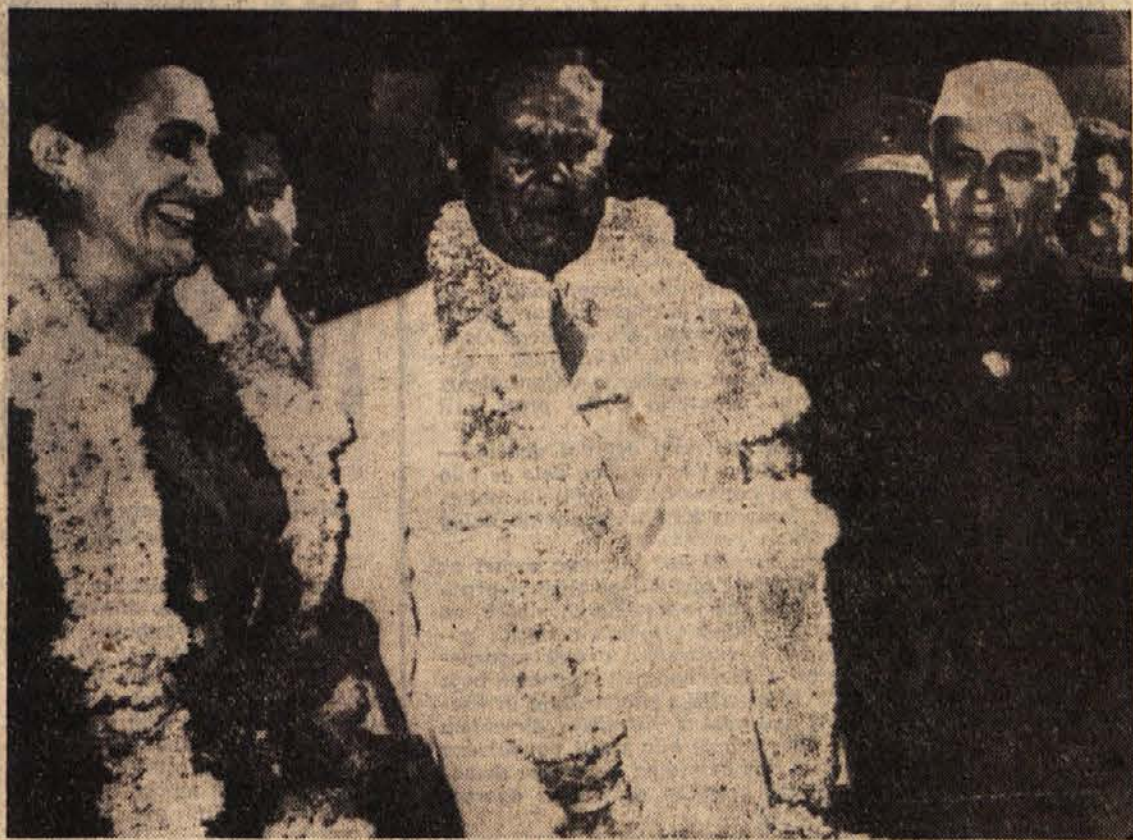
PRIPRAVE
V COLOMBU

Colombo, 18. jan. (Tanjug). Na Cejlonu so končane vse priprave na sprejem predsednika Tita, ki bo s svojim spremstvom v sredo z ladjo »Galeb« prispel v Colombo. Kakor pišejo tukajšnji časniki, bo mesto svečano sprejelo jugoslovanskega predsednika. V luki ga bodo pozdravili voditelj cejlonske države Oliver Gunetleka, predsednik vlade Bandaranaike z vsemi člani vlade, senatorji, člani parlamenta in ostali ugledni javni in politični delavci.

Današnji cejlonski časniki priobčujejo na prvih straneh številne članke o življenju in delu predsednika Tita ter njegove fotografije. Vodilna lista »Ceylon Observer« in »Sunday Times of Ceylon« objavljata na prvi strani članek z naslovom »Iskreno prijateljstvo«, ki ga je napisal jugoslovanski poslanik Dušan Kveder. Oba lista poudarjata v podnaslovih sorodnost jugoslovanskih in cejlonskih gledišč o mednarodnih problemih, medsebojne simpatije ter prijateljstvo, ki veže obe deželi.

V soboto zvečer sta bila v Stražišču (moški) in Trbovljah (ženske) dvoboja republiških vrst Slovenije in Srbije v vajah na orodju. Obe slovenske reprezentanci sta slavili zmago. — Naš posnetek prikazuje državnega prvaka Mira Cerarja pri preskoku čez k onja. Poročili s dvobojev berite na 6. strani

Predsednik Tito s soprogo v družbi premiera Nehruja po prihodu v New Delhi

MNENJA PO MIKOJANOVH RAZGOVORIH V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

Konferenca je potrebna

Tako v Parizu kakor v Londonu se zavzemajo za čimprejšnje sklicanje konference za ureditev nemškega vprašanja

Pariz, 18. jan. (Reuter). — Francoski diplomatski krogi so pozdravili poročila iz Washingtona, po katerih po včerajšnjem sestanku Mikojana z Eisenhowerjem proučujejo možnost, da bi sklicali konferenco predstavnikov Vzhoda in Zahoda v Berlinu. Ti krogi poudarjajo, da je francoska vlada v svoji noti Sovjetski zvezi z dne 31. decembra izrecno izrazila pripravljenost, da bi razpravljala o splošnem nemškem problemu skupaj s problemom evropske varnosti in z berlinskimi vprašanji.

Ko je prvi podpredsednik sovjetske vlade prispel na obisk v ZDA, so uradni francoski funkcionarji izrazili prepričanje, da je njegov cilj ublažiti mednarod-

no napetost in pripraviti pot za konferenco najvišjih predstavnikov. Dopisnik nekega časnika poroča iz Washingtona, da se nobena stran ni spremenila svojih gledišč, da pa Dules in Mikojan zdaj vesta, kaj vsak izmed njih misli in zakaj tako misli. Vzdušje se je nenadoma tako zelo spreminilo, piše dopisnik, da so Američani zdaj prepričani, da bo konferenca o nemškem vprašanju, nedvomno ob udeležbi zunanjih ministrov, sklicana pred rokom, ki ga je določila sovjetska vlada za ureditev statusa zahodnega Berlina, rokom, o katerem je Mikojan rekel, da ne pomeni ultimata.

London, 18. jan. (Tanjug). — London pričakuje poročila iz Washingtona o zadnjih razgovorih Dullesa z Eisenhowerjem in Mikojanom z velikim zanimanjem in določenim olajšanjem. Uradni krogi namreč sklepajo, da se je Mikojan v Washingtonu samo »razgovarjal«, ne pa tudi »pogajal« in da bodo njegova srečanja v Ameriki imela pomembno vlogo v posvetovanju o formalnih razgovorih med Vzhodom in Zahodom, kar je trenutno želja britanske vlade.

»Economist« je danes ugotovil, »da je splošno priznano dejstvo, da Vzhodna Nemčija obstaja in da bi lahko bil demilitarizirani Berlin katalizator za združitve obeh Nemčij, če bi tuje čete iz njih polagoma umaknili, prepovedali atomsko oboroževanje in se vsakdanjemu življenju v njih praktično približali«. Po tukajšnji oceni stoji Zahod tako pred alternativno: da določi, katere koncepte lahko nudi za sklicanje konference in da ne ogroža ravnotežja sil, da pa, kolikor tega ne bi storil, presodi, ali se lahko ohrani status quo v Nemčiji.

Ollenhauerjev poziv
zahodnim velesilam

Bonn, 18. jan. (AP). Vodja zahodnonemške Socialdemokratske stranke Erich Ollenhauer je danes v govoru, ki ga je imel po radiu, pozval zahodne velesile, naj nemudoma začne s Sovjetsko zvezo pogajanja na visoki ravni o nemškem vprašanju. Zahodne velesile naj bi sprožile protipredloge o ureditvi nemškega vprašanja, ker so sovjetski predlogi po njegovem mnenju

za Nemčijo nesprejemljivi. Sestanek ne bi smel biti na »srednji ravni«, pač pa bi morali zunanji ministri štirih velesil pripraviti konferenco vodilnih državnikov. Razpravljati bi bilo treba o celotnem nemškem vprašanju, vseh vprašanj evropske varnosti. Ollenhauer predvsem sodi, da bi bilo treba ponovno proučiti vojaški status bodoče združene Nemčije, ker je to po njegovem ključno vprašanje, od katerega so odvisna vsa druga.

Nova velika ladja
za švicarskega naročnika

Reka, 18. jan. — V reški ladjedelnici »3. maj« so danes splavili v morje 180. ladjo po osvojitvi, veliko čezoceansko motorno tovorno ladjo »Lavo«, ki jo gradijo za švicarskega ladijskega lastnika Georgesa Andreja. Ob splavitvi ladje v morje ji je botrovala hči naročnika.

Ladja »Lavo« je dolga 141 m, pogonja jo motor »Sulzer« z jakostjo 5600 KS, sprejme pa lahko 12.864 ton tovara.

Na prazno gradbeno ogrodje ladjedelnice so potem postavili »kobilico« nove prav tako velike ladje, ki jo bodo zgradili za ladijsko družbo »Bratje Liras« iz Londona.

M. P.

PRED LETOSNJO ZVEZNO
MLADINSKO AKCIJO
NA AVTOMOBILSKI CESTI
»BRATSTVO IN ENOTNOST«
Blizu 51.000 mladincev

bo zgradilo 104 km novega sodobnega cestišča

Beograd, 18. jan. (Tanjug). — Po vsej Srbiji se bo začela mladina 20. januarja priglašati v delovne brigade za letošnje zvezno delovno akcijo na avtomobilski cesti »Bratstvo in enotnost« na odsekih od Paročina do Niša in od Negotina ob Vardaru do Demir Kaplje.

V pripravljanih in glavnih delih bo sodelovalo na letošnji zvezni mladinski akciji 19.440 fantov in deklet iz Srbije v 162 delovnih brigadah. Iz vse dežele pa bo sodelovalo 50.880 mladincev. Na odseku avtomobilske ceste skozi Srbijo bo delalo 43.920 fantov in deklet, na odseku skozi Makedonijo pa 6.960. Od 1. marca do 29. novembra, ko bo avtomobilska cesta na odsekih od Paročina do Niša in od Negotina do Demir Kaplje dograjena bo mladina Jugoslavije zgradila 104 kilometre novega sodobnega cestišča. Izkopati in v nasipe vgraditi bo morala 1.616.000 kubikov prsti in kamna, zgraditi 16 večjih mostov, 2,7 podvozov, 220 uskov in več drugih objektov.

INDIJSKA SODBA O OBISKU PREDSEDNIKA TITA

Poslanstvo miru

New Delhi, 18. jan. (Tanjug). Sedemdesetni obisk predsednika Tita v Indiji bo jutri zaključen. Tito bo zapustil to veliko deželo, ki mu je že drugič privedla izredno tople in prijateljski sprejem. Zadnja leta je obiskalo Indijo več uglednih tujih državnikov, toda po splošnem mnenju v Delhiju je malokateri obisk vzbudil tako veliko zanimanje, kakor obisk predsednika Tita in razgovori, ki jih je imel z Nehrujem. Obisk predsednika Tita je zlasti vzbudil pozornost spricov vloge, ki jo bo imel v naporih za ureditev mednarodnih razmer ter v nadaljnjem razvijanju stikov med Indijo in Jugoslavijo. V uradnih indijskih krogih so večkrat poudarjali, da bo vpliv tega obiska v obeh smereh nedvomno zelo velik.

S tem mnenjem se strinjajo tudi mnogi indijski časniki, ki so v uvodnikih in komentarjih po obisku poudarjali, da imata Indija in Jugoslavija zelo mnogo skupnega ne le na torišču zunanje politike, marveč tudi v notranjih težnjah in naporih.

Uradni delhijski krogi in tisk opozarjajo na važnost obiska za nadaljnje razvijanje sodelovanja med obema deželama in zlasti poudarjajo, da je pomenil prvi obisk predsednika Tita v Indiji pred štirimi leti začetek razvijanja aktivnega in vsestranskega sodelovanja, koristnega za obe strani. V tem štiriletnem sodelovanju in stikih so se pokazale mnoge nove možnosti za razširitev sodelovanja.

Glede mednarodnih stikov so v Indiji prepričani, da sta Tito in Nehru osebnosti, ki v svoji dejavnosti in vplivu daleč presegata okvirje svojih dežel in da ju svet priznava kot najodločnejša borca za mir in miroljubno sodelovanje. Zato presojajo predsednikove obiske ne samo v Indiji, marveč tudi v drugih izvenblokovskih deželah Azije in Afrike kot »poslanstvo miru«, uradno poročilo, objavljeno po razgovorih Tito-Nehru, pa kot »ujeljavljenje bandunškega duha« prežeto s težnjo po miru, mednarodnem sodelovanju in koeksistenci.

Batista rovari

Obveščevalna služba kubanske vojske ima podatke, da bivši diktator organizira ekspedicijski korpus z namenom, da bi vdrl v deželo — Volitve v 2 letih

Havana, 18. jan. (AP). Šef obveščevalne službe kubanske vojske major Los Santos je izjavil, da ima zanesljive podatke o tem, da bivši diktator Kube Fulgencio Batista organizira ekspedicijski korpus, ki šteje 10.000 moč, z namenom, da bi vdrl v Kubo. Dejal je, da »neki ljudje, ki so se odzvali Batistovemu pozivu, na skrivnem prihajajo na Kubo iz Guatemale in drugih republik Latinske Amerike«.

Major Los Santos je tudi dejal, da se je Batista pri tem povezal z bivšim načelnikom generalnega štaba kubanske vojske Tabernillom in bivšim policijskim polkovnikom Venturo. Oba oficirja se zdaj mudita kot emigranta v ZDA.

Minister brez listnice Agramonte, ki vodi zunanji resor, je zanikal, da na Kubi množično usmrčujejo ljudi. Vsem obtoženecem sodijo posamič, potem ko

preiščejo njihovo krivdo. Doselej nobena latinsko-ameriška dežela ni zahtevala od kubanske vlade, naj ustavi proces zoper vojne zločince. Kubansko ljudstvo pa je večkrat na zborovanjih podprlo vlado v njeni akciji, katere cilj je, iztrebiti vojne zločince, ki so bili vpreženi v režim strmoglavljenega diktatorja Batiste.

Začasna kubanska vlada je imenovala vrhovno volilno komisijo in objavila, da bodo splošne volitve v deželi v poldrugem letu ali dveh letih.

Proti jedrskemu orožju

London, 18. jan. (Reuter). — Na kongresu pristašev atomske razorožitve v Londonu so sklenili ustanoviti evropski odbor proti proizvodnji in uporabi jedrskega orožja z nalogo, da prihodnje jesen organizira svetovno konferenco za boj proti atomskemu orožju. Na kongresu v Londonu sodeluje 250 delegatov iz evropskih dežel. Udeleženci so sklenili poslati britanskemu ministrskemu predsedniku Macmillanu protestno pismo zaradi ustanovitve britanskega raketnega oporišča blizu Dortmundu v Zahodni Nemčiji.

Prav tako bodo poslali udeležencem ženevske konference, na kateri razpravljajo o opustitvi jedrskih eksplozij, brzojavko z zahtevom, naj pogajanja čimprej uspešno zaključijo.

VREMENSKA NAPOVED

za ponedeljek, 19. januarja

Deloma sončno z zmerno oblačnostjo, ki se bo popoldne še okrepila. Najnižje nočne temperature bodo v nekaterih krajih do -7, v ostalih krajih okoli -7, je v Primorju okoli -4. Najvišje dnevne nekaj nad 0, v Primorju do 10 stopinj.

Iz Afrike prek Balkana proti Rusiji se razširja področje visokega zračnega pritiska. Frontalne motnje se zadržujejo nad vzhodnim Atlantikom in se pomikajo prek Anglije proti vzhodu. Nad zahodno Evropo doseka ponovno toplejši zrak.

Iz zgodovine delavskega gibanja

19. januar

Drugi kongres KP Srbije

Od 17. do 21. januarja 1949, piča štiri leta po prvem kongresu, je bil v Beogradu ob sodelovanju 1433 delegatov drugi kongres KP Srbije.

Na svoj drugi kongres je šla KP Srbije z velikimi uspehi v revolucionarnem delu. V obdobju od prvega kongresa se je oblast delovnega ljudstva utrčila, v uspešnem boju proti ostankom reakcije se je moralno-politična enotnost ljudstva okrepila, obnova dežele je bila uspešno zaključena, v izpolnjevanju petletnega gospodarskega plana so bili doseženi veliki uspehi, ki so odločilno vplivali na proces krepitve socialističnih in slabitve kapitalističnih elementov v naši družbi. Dosednja svoji internacionalistični tradiciji se je KP Srbije v tem obdobju vztrajno borila za poglobitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov.

Partija se je bilav v Srbiji tudi številčno okrepila. Vtem ko je imela ob koncu vojne 11.719 članov, je bilo ob drugem kongresu v 10.149 osnovnih organizacijah 167.025 članov in 46.155 kandidatov.

Drugi kongres KP Srbije je imel dve osnovni odliki. Na njem sta prišli do izraza enotnost in enodušnost partijskega članstva v vseh uprašanjih partijskega dela, izraženega zlasti v enodušnem podpiranju linije CK KPJ, kakor tudi v odločni obsodbi kontrarevolucionarne resolucije Informbiroja ter klevetniške gonje vodstva nekaterih partij proti naši Partiji in deželi.

Drugi kongres je imel prvenstveno delovni značaj — in to je bila njegova druga odlika. Vse njegovo delo je bilo usmerjeno na obravnavanje in konkretizacijo glavnih nalog, ki jih je zastavil Partiji V. kongres KPJ, in osnovnih nalog tretjega leta petletnega plana.

Petletni plan je kongres označil kot bistveno vzmet za izgradnjo socializma in v tej zvezi zastavil partijskim organizacijam naloge, naj store vse, kar je v njihovih močeh, da se izpolnijo planske naloge, zlasti v ključnih panogah gospodarstva: v teški industriji in rudarstvu, v elektrogosposdarstvu in prometu. Kongres je zlasti opozoril na pomen boja za pospeševanje in povečanje kmetijske proizvodnje in krepitve socialističnih pozicij na vasi s hitrejšim širjenjem združništva. V resoluciji kongresa je bila zlasti poudarjena naloga partijskih organizacij, naj delajo za nadaljnjo demokratizacijo organov oblasti, za krepitev državnega aparata in za razvijanje demokratičnima.

Kongres je pozval partijske organizacije, naj bolj smelo sprejemajo v svoje vrste nove, aktivne in zavestne graditelje socializma, zlasti industrijske delavce in ženske.

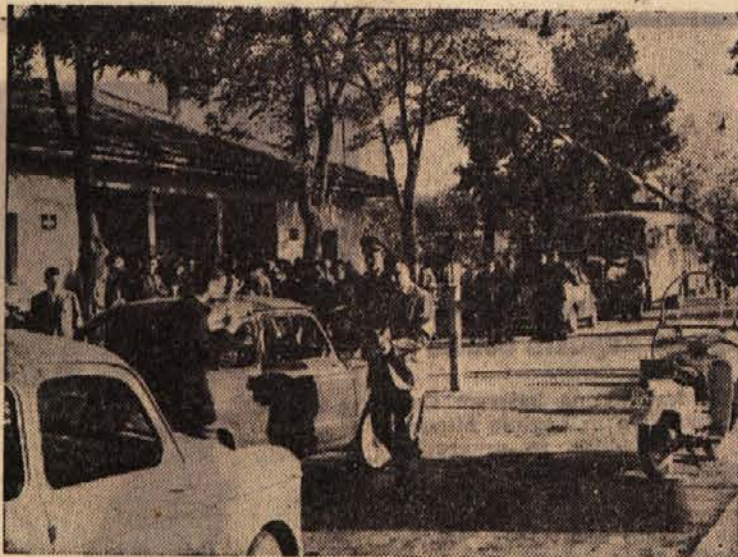
Poročila in referate sta na kongresu prebrala tovariša Petar Stambolić in Jovan Veselinov, kongres pa je v imenu CK KPJ pozdravil tovariš Edvard Kardelj. Na željo delegatov je na kongresu govoril tudi tovariš Tito.

Kongres je sprejel resolucijo o delu CK KPS o tekočih nalogah in klevetniški gonji Informbiroja. V novi Centralni komite je izvolil 63 članov, za političnega sekretarja pa tovariša Petra Stambolića.

PORAST TUJEGA AVTOMOBILSKEGA TURIZMA

Lani je prešlo jugoslovanske meje blizu 80.000 avtomobilov

Vzporedno s povečanjem števila obiskovalcev iz tujine se je lani pri nas povečal tudi tako imenovani avtomobilski turizem. Čedalje več tujcev prihaja k nam z avtomobilom, avtobusi in motokikli.

Mali obmejni promet je zlasti živahen ob sobotah in nedeljah. Na sliki: Na bloku na Fernetičih

Lani, do konca oktobra je prišlo v našo deželo 209.960 potnikov z 79.917 avtomobili, predlanskim pa 146.000 z 55.000 avtomobili. Največ avtomobilov je prišlo v našo deželo iz Italije (nad 25.000), Avstrije (kajih 20.500) in iz Zahodne Nemčije (nad 18.000). Iz ostalih dežel je prišlo k nam mnogo manj potnikov z lastnimi avtomobili: iz Francije (3500), iz DR Nemčije (2900), iz Velike Britanije (2200), iz Švice (blizu 2000), iz ZDA (blizu 5000) itd. Zelo malo avtomobilov je prišlo k nam iz vzhodnih dežel: iz Madžarske 175, iz Bolgarije 215, iz Romunije pa dvanajst.

V malem obmejnem prometu z Italijo je prišlo lani v našo deželo 123.000 avtomobilov, s katerimi se je pripeljalo nad 300.000 tujcev. Predlanskim je prišlo v

malem obmejnem prometu k nam iz Italije 80.000 zasebnih avtomobilov z 200.000 potniki.

Z avtobusi je prišlo lani do konca oktobra k nam nad 90.000

turistov. Pripeljali so se s 3350 turističnimi avtobusi, vtem ko je prišlo predlanskim v našo deželo 2600 avtobusov. Iz Avstrije je prišlo lani v našo deželo 330, iz Italije pa 1100 avtobusov. V malem obmejnem prometu je 1400 motornih vozil prepeljalo 8.000 Italijanov.

V sodobnem turizmu je čedalje več tudi motokiklov. Lani jih je prišlo v našo deželo 8500 s 13.000 potniki, predlanskim pa 6600 z 11.500 potniki. Iz Italije je prišlo nad 4000 »vesp« in »lambret«, iz Avstrije pa 2700 motokiklov s 4350 potniki. V malem obmejnem prometu z Italijo je prišlo lani v našo deželo 46.000 skuterov s 76.000 potniki.

Vse kaže, da bo letos prišlo v našo deželo še več potnikov z motornimi vozili. Jadranska cesta bo usposobljena za promet do Zadra. Z dograditvijo avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb smo tujim turistom omogočili, da potujejo od Trsta ali Dunaja do Beograda po sodobnih avtomobilskih cestah.

Rudarska raziskovanja

Skupina strokovnjakov beogradskega Geološkega zavoda že dalj časa raziskuje področje Ključurova in Ranovca v bližini Petrovca. Privedevajo, da so tu lepe zaloge črnega premoga. Za raziskavo je določenih 25 milijonov din.

Proslava 20-letnice smrti revolucionarja dr. Dragiša Mišovića

Čačak, 18. jan. (Tanjug). Ljudski odbor občine Čačka je imel danes svečano sejo, posvečeno partijskemu aktivistu in revolucionarju dr. Dragiši Mišoviću, ki ga je pred 20 leti policija v Beogradu ubila. O njegovem revolucionarnem življenju in delu je govoril predstavnik občinskega ljudskega odbora inž. Milorad Nikšić.

Na seji so sklenili, da se bo nova osemletna šola, ki jo grade iz krajevnih samoprispelkov prebivalcev Čačka, imenovala po Dragiši Mišoviću, da bodo v Čačku postavili dr. Mišoviću doprni kip ter izdali monografijo o življenju in delu tega revolucionarja. Proslava 20-letnice njegove smrti je bila hkrati prva prireditev v okviru proslave 40-letnice KPJ v Srbiji.

Tovarna

za dušična gnojila

Za novo tovarno v Pančevu so izkopal in vzdali že milijon m³ prsti, peska in gramoza

Tovarno za dušična gnojila v Pančevu so začeli graditi lani 1. aprila. Doslej so izkopal in vzdali milijon kubikov prsti, peska in gramoza, zgradili 1800 m dolg industrijski tir in začeli kopati plojni prekop enake dolžine, po katerem bo tovarna povezana z Donavo. Zgradili so že 1300 m prekopa. Prekop bo širok 70 m. Razen upravnega poslopja so zgradili tudi še poslopja za budoča skladišča opreme in potrebščin, za bodoče delavnice itd. Zadnje dni novembra so začeli graditi betonske temelje za nova poslopja in za dve po 260 m dolgi dvorani. Za ta gradbena dela so porabili 9600 kubikov betona in 550 ton betonskega železa, zgradili pa so 3300 kubikov zidu. Tovarna bo dograjena do leta 1961.

BOLEENJA ZA NALEZLJIVIMI BOLEZNIMI

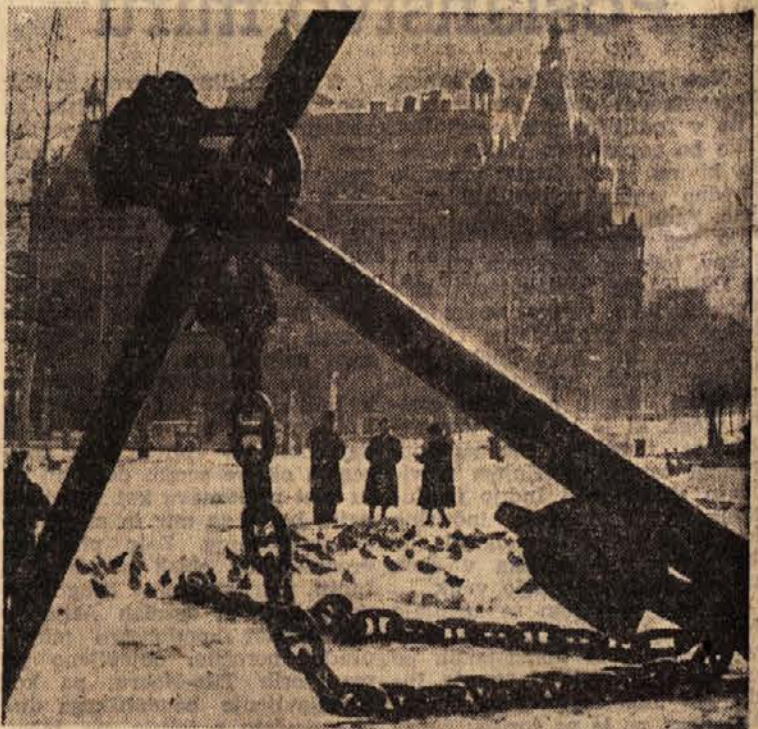
Večje epidemije gripe lani ni bilo

Po podatkih Zveznega zavoda za ljudsko zdravje je bilo število obolelih za nalezljivimi boleznimi lani manjše kakor predlanskim. Zmanjšalo se je zlasti število obolelih za malarijo, ošpicami, otroško paralizo in škriatinko. Število obolelih za nalezljivo zlatenico in trebušnim legarjem je bilo nekoliko večje spriče epidemij v nekaterih krajih. Večje epidemije gripe, za katero je lani zbolelo kakih 60 % prebivalcev, lanske zimo ni bilo.

Najbolj je padlo število obolelih za ošpicami. Lani je obolelo za to boleznijo kakih 19.000 ljudi, predlanskim pa 54.000, ker so se pojavile občasne epidemije. Število obolelih za malarijo je bilo lani približno za polovico manjše kakor predlanskim. Tudi primerov otroške paralize je bilo manj. Organom zdravstvene službe je bilo lani prijavljenih 438 obolelih, predlanskim pa 593. Nalezljiva zlatenica in trebušni legar sta se pojavila lani v nekaterih krajih epidemično.

Organi zdravstvene službe so letos storili več ukrepov proti nalezljivim boleznim. Med drugim hočejo povsem zatreti malarijo. Malarična področja na Kosmetu in v Makedoniji bodo letos zapražili. Pri tem bo pomagala tudi Svetovna zdravstvena organizacija. Med letom bodo razširili akcijo cepjenja proti nalezljivim boleznim. Proti koncu leta bo začela domača

farmacevtska industrija izdelovati več cepiv, ki smo jih morali doslej uvažati in drago plačevati. (Tanjug)

Včerašnja nedelja nas res ni mogla spraviti v zadrego: sonca je bilo za dobrošno merico in brezveterje je vladalo nad mestom. Za nameček še suhe ceste in steze. Vse to je zvalilo prebivalce iz hiš in jih preželo z vedrim razpoloženjem

IZ NOVIH TURISTIČNIH PREDPISOV

Zasebniki lahko oddajajo sobe

za prenočevanje samo prek turističnih ali gostinskih organizacij

Beograd, 8. jan. (Tanjug). S spremembo uredbe o gostinskih podjetjih in obratih je predpisano, da lahko zasebniki oddajo sobe za prenočevanje samo prek turističnih ali gostinskih organizacij.

Dokler ne bo uveljavljen republiški zakon o oddajanju sob

Z A B E L E Ž E N O

Manj vina

in več piva ter brezalkoholnih pijač

Zadnja leta se je vino v gostinskih obratih precej podražilo, kar ni ostalo brez vpliva na promet. V gostinskih obratih Slovenije so leta 1954 prodali še 25,6 milijona litrov vina, že predlanskim pa le še 22,2 milijona. Po najnovejših podatkih je lani v prvem polletju promet vina dosegel le 10,4 milijona litrov nasproti 10,7 milijona v prejšnjem letu. Hkrati je močno narasla potrošnja piva v gostinskih obratih, namreč od 6,4 milijona litrov v letu 1954 na 8,6 milijona litrov v predlanskem letu, še bolj pa se je povečala lani, ko so gostinski obrati v prvem polletju prodali 55 % več piva kakor v prvem polletju prejšnjega leta.

Tudi potrošnja brezalkoholnih pijač naglo naraščata. Predlanskim je dosegla 8,4 milijona litrov vnasproti 5,7 litrov v letu 1954. Lani v prvem polletju pa so gostinski obrati prodali 13 % več sadnih sokov in 44 % več drugih brezalkoholnih pijač. Na račun vina se je lani povečala tudi prodaja žgarija, namreč za 30 %, medtem ko je prejšnja leta rahlo nazadovala.

Elektrifikacija proge Reka—Zagreb

Leta 1961 bodo vlakje, ki bodo vozili od Reke do Srpskih Moravic v Gorskem Kotaru, vlekla izključno električne lokomotive. Tako zdaj obetajo vodje ekip, ki elektrificirajo progo Reka—Zagreb. Elektrificiranih je že 82 km proge od Reke do Lokav v Gorskem Kotaru. Sedaj betonirajo temelje in postavljajo drogovce od Srpskih Moravic proti Vrboškemu, ki je oddaljeno od Reke 99 km. Letos je zagotovljenih dovolj sredstev za nadaljevanje dela, zato predvidevajo, da bodo elektrificirali še 22 km proge od Lokav do Skrada.

turistom in določbe o višini posredniške provizije, bo republiški izvršni svet izdal predpise o določanju cen, minimalnih tehničnih pogojih ter kategorizaciji in oddajanju zasebnih sob.

Spremenjena je tudi tarifa davka na promet in storitve zasebnikov. Po novi uredbi lahko občinski ljudski odbori predpišejo občinski davek na dohodke, ki jih imajo zasebniki, ko oddajajo postelje turistom in potnikom, in sicer po stopnji, ki ne more presegati 40 % najemnine. Občinski davek pa se ne bo zaračunaval v ceno prenočišča, marveč se bo plačilo za sobo povečalo za znesek te takse. Davek se tudi ne bo plačeval v primerih zasebnikov, ko oddajajo sobe ljudem na letnem

dopustu, zdravljenju, ekskurziji ali izletu in na službenem potovanju.

Po novih predpisih imajo občinski ljudski odbori v turističnih krajih pravico predpisati turistično takso za bivanje turistov in potnikov, ki se začasno mude na njihovem področju. Pod začasnim bivanjem je razumeti bivanje do 30 dni. Če je bivanje daljše, se plača taksa samo za prvi mesec.

Zvezni državni sekretariat za blagovni promet bo v sporazumu z državnim sekretariatom za finance izdal naredbo, po kateri bodo skladno s kategorijo turističnega kraja določeni okviri turistične takse in pogoji za olajšave pri njenem plačevanju.

Ob 40-letnici KPJ »BOMBAŠKA AFERA«

Zapiski s sodne obravnave proti tovarišu Titu in drugim članom ter simpatizerjem KPJ v Zagrebu 1928

(Nadaljevanje)

To je bil šele začetek gonje, katere naloga je bila, da bi vzdignili okrog te aretacije čimveč prahu, da bi vso stvar čimbolj napihnil, da bi obsodbo, sklenjeno že pred sodno obravnavo, kolikor toliko opravičili. Buržuazni tisk je pri tem vneto pomagal. Trobil je o samih bombah, kot da je od teh podtaknjenih »komunističnih« bomb grozila vsemu mestu strašna nevarnost. Zato je dobila ta sodna obravnava vzdevek »bombaška«.

Istega dne, namreč 4. avgusta, so bili kakor tovariš Tito med drugimi aretirani tudi Andrija Božičković, Franjo Novoselić, Pavao Brajer ter Ignac in Eva Koprivnjak. Sodna obravnava pa se je začela 6. novembra. Razen Brajerja so imeli aretirane 3 mesece zaprte na policiji, kjer je tekla preiskava. Kako so ravnali z njimi, je prišlo šele na dan na sodni obravnavi, in sicer v glavnem iz izpovedb tovariša Tita na sodišču.

GLADOVNA STAVKA ZARADI GRDEGA RAVNANJA

V uradnem zapisniku in zaslišanju pred sodiščem o tem ni bilo kaj prida zabeleženo, vendar so časniki o tem pisali. »Jutarnji list« je objavil to izpovedbo dokaj obširno in najizrazitejša mesta celo poudaril.

»Na policiji so ravnali z menoj zverinsko in nečloveško,« je izjavil, soče po

tej verziji, obtoženi Josip Broz pred sodiščem.

Povedal je tudi, da so mu takoj po aretaciji zvezali roke, tako da so »pomoderle«. Ko na policijski stražnici ni hotel odgovarjati na nekatera vprašanja, ga je nadzornik policijskih agentov Rimaj (tik pred osvoboditvijo Zagreba leta 1945 je storil samomor), srdito udaril s pestjo, potem pa še s stolom po glavi in po prsih. Hudo poškodovan je tovariš Tito možato rekel agentu: »Junak si, da pretepaš zvezanega človeka.«

Ko je tovariš Tito zahteval zdravniški pregled, ki bi ugotovil stopnjo poškodb, so njegovo zahtevo grobo zavrnili. Zato je sedem dni vztrajal v gladovni stavki in to je najbrž pripomoglo, da je vsa skupina prej prišla pred sodišče.

SODNA DVORANA JE BILA NABITO POLNA

Sodna obravnava se je začela 6. novembra dopoldne. Sodenemu senatu je predsedoval Svetozar Tomić, tožilec je bil dr. Ivo Marokino, zagovornik obtoženih pa dr. Politeo. Najprej so prebrali obtožnico, potlej pa vse dopolne zasliševali obtoženega Andrijo Božičkovića, Evo Koprivnjak in Franja Novoselića. Drugi dan so »Novosti« objavile poro-

čilo sodne obravnave pod senzacionalnim naslovom: »Komunistični proces pred sodiščem«, v podnaslovu pa je bilo rečeno: »Skrivnost bomb pod zakonsko posteljo. — Najemnik, ki nič ne ve o svojih podnajemnikih. — Prodajalec peciva je objavil obširnejše poročilo s sodne obravnave pod naslovom: »Prvi dan bombaško-komunističnega procesa.«

Za sodno obravnavo so se v Zagrebu zlasti delavci zelo zanimali. Zagrebške »Novosti«, režimski dnevnik, so zlasti podujarjale to obravnavo ter začele s tem svojo obširno poročilo v zelo ironičnem tonu.

»Mala dvorana zagrebškega sodišča«, so pisale »Novosti«, »je bila včeraj polna do zadnjega kotička. Na eni strani se prikazuje stvar kot inscenirana od policije, podtaknjena, glavni udeleženci pravijo pred sodiščem, da nimajo pojma, kaj je CK KP, izvršni komite, komunistična internacionala, SKOJ, itd., na drugi strani pa se delavstvo in študentje izredno zanimajo za to obravnavo, tako da so pritisnili v sodno dvorano, da se ni bilo moč ganiti v njej. Sami mladi ljudje, velike skodrane frizure, nekaj ženskih buhi glav, morda privrženke nove znanosti, morda znanke obtožencev, ki jih je šest in ki vsi skupaj ne prihajajo na »buržoazne procese«, marveč samo na kakšne propagandistične, internacionalno bojevitne, mesijanske.«

Očitno je, da veliko zanimanje zagrebških delavcev za sodno obravnavo in moralna podpora, ki so jo tako nudili obtožencem, ni bila po volji režimskim gro-

movnikom.

Branje obtožnice je trajalo precej dolgo, ker je bilo v njej podrobno napisano vse, kar so našli literature in propagandnega gradiva v stanovanju Andrije Božičkovića in njegove nezakonske žene Eve Koprivnjak na Vinogradski cesti 48. Sodeč po časopisnih poročilih je policija v tem stanovanju našla tudi »štiri nemške bombe« in revolver znanke »Bufalo«. Državni tožilec pa je to tesno stanovanje ene sobe in kuhinje opisal v obtožnici kot »središče za razpošiljanje komunistične literature po vsej deželi«.

RAZNAŠALEC PECIVA ALI PROFESOR FILOZOFIJE

Prvi je bil zaslišan pred sodiščem raznašalec blaga, sluga, postrežek in raznašalec peciva Andrija Božičković. Najprej je podrobno izpovedal, kod je hodil in kaj vse je delal od leta 1922, ko je prišel v Zagreb. Rekel je tudi, da ni član KP in da je Josipu Brozu oddal v najem sobo, kamor so včasih prihajali ljudje, ki jih je pošiljal Broz.

Tudi zasliševanje Andrije Božičkovića so »Novosti« opisovale strupeno in ironično. »Res, vzel je k sebi znanega komunističnega Broza na stanovanje za 300 din mesečno, ni pa imel niti pojma, da gre za komunistično, ki je bil po zakonu za zaščito države že obsojen na leto dni. Ljudje, večina mladi, so prihajali in včasih tudi prenočili v teh zakonskih posteljah, on z otroki pa v kuhinji. Toda kaj mu je bilo mar, kaj se dogaja pri njem, in čemu bi po predpisih prijavljaval podnajemnike...«

Vsako leto 5,000.000 novih ust

Indija ima zdaj okoli 400.000.000 prebivalcev — Umrljivost je padla za 40 odstotkov, življenjska doba pa se je podaljšala za 5 let — Dežela se bo izmotala iz gospodarske zaostalosti le z omejitvijo rojstev

New Delhi, januarja. Na veliki razstavi »Indija v letu 1958« v New Delhiju je en paviljon posebej posvečen vprašanju prebivalstva. V prvem delu paviljona so razstavljene fotografije velikih industrijskih podjetij, zgrajenih potem, ko je Indija dobila neodvisnost, ter grafiki o naraščanju proizvodnje. V drugem delu paviljona obiskovalci

Malaria je med najbolj razširjenimi boleznimi v Indiji. Zato otroke že v zgodnji mladosti seznanjajo z nevarnostmi te bolezni

valci lahko vidijo, da se je življenjski standard indijskih delovnih množic le malo zboljšal, da Indijo še zmerom teže lakota, revščina, brezposelnost in druge nevarnosti. Tretji del pokaže obiskovalcem, da je treba te žalostne razmere v Indiji pripisati silnemu naraščanju števila prebivalcev.

Leta 1921 je imela Indija 248 milijonov prebivalcev, 30 let pozneje, leta 1956, pa že 387 milijonov. Če se bo naraščanje števila prebivalcev tako nadaljevalo, jih bo imela Indija leta 1988 že 775 milijonov.

»To je glavni vzrok, da nimamo dovolj hrane, bolnišnic in šol«, je napisano z velikimi črkami na koncu tretjega dela paviljona.

Indija se že dolgo ukvarja z vprašanjem kontrole nad rojstvi. Zdaj naraste število prebivalcev v Indiji letno za 5 milijonov, kar je za gospodarsko malo razvito deželo zelo pereče vprašanje. Indija si zdaj na vso moč prizadeva, da bi se rešila iz gospodarske zaostalosti.

»V Indiji smo storili zadnja leta mnogo, toda vse to je še zmeraj kakor kaplja v morje, kajti v naši deželi se milijonom lačnih ust pridruži vsako leto še 5 milijonov novih ust,« nam je pojasnjeval vodnik, ki nam je tolažil najvažnejše stvari v omenjenem paviljonu.

Vprašanje naraščanja števila prebivalcev je v Indiji zdaj neprimerno bolj pereče, kakor je bilo v času britanske administracije. Po drugi svetovni vojni so oblasti sprožile velike zdravstvene akcije proti malariji, koleri in drugim množičnim boleznim. Te akcije so rešile življenje milijonom ljudi. Umrljivost je padla za 40%. Dolgost življenja v Indiji se je podaljšala za 5 let. Umrljivost otrok do prvega leta starosti se je zmanjšala za 30%. Vse to so veliki uspehi neodvisne Indije, toda vse to je hkrati veliko breme za indijsko gospodarstvo. Indija je storila velik korak naprej, toda še zmerom nezadosten, da bi imela dovolj hrane za svoje prebivalstvo. Indija je dosegla tisto obdobje svojega razvoja, ko se je splošni gospodarski in zdravstveni standard zboljšal v tem smislu, da so rešili življenje mnogim milijonom ljudi, ki so prej umirali od revščine, lakote

Odpor na Malti

La Valetta, 18. jan. (Reuter). Voditelj maltske Laburistične stranke Mintoff je danes pozval prebivalstvo otoka, naj na dan, ko bo britanski parlament sprejel sklep o razveljavitvi maltske ustave, napove splošno stavko in razglasi »narodno žalovanje«. Mintoff je govoril tudi o kampanji »pasivne rezistence«, ki jo bodo začeli v protest proti ponovni vzpostavitvi neposredne britanske oblasti na otoku. Pozval je Maltežane, naj bojkotirajo vse ukrepe britanske vlade, in izjavil, da bodo potem, ko bo njegova stranka ponovno prišla na oblast, postavili »izdajalce« pred sodišče.

in raznih boleznih. Toda standard se še ni zboljšal tako, da bi zagotovil normalen prirastek prebivalstva. Tudi zdravstveni ukrepi, ki so jih doslej uveljavljale oblasti, so povzročili silno naraščanje števila prebivalcev in tako so nastale nove gospodarske težave.

Leta 1954 je Indija uvozila 810.000 ton žita, leta 1957 pa

katere druge važne probleme ljudskega zdravja. Vsako leto oboli 2,5 milijona Indijcev za tuberkulozo, 500.000 pa jih letno podleže tej bolezni. Proti malariji je sprožila Indija velike akcije in dosegla pomembne uspehe. Se vedno pa oboli letno za to boleznijo 75 milijonov ljudi, umrje pa jih 800.000.

Indija je mnogo storila za zdravstvo, toda njena zdravstvena služba še ne zadovoljuje potreb. Ena bolniška postelja pride na 4000 prebivalcev, en zdravnik na 6000, ena bolničarka pa na 43.000. Tako neznatno število bol-

ničark je izraz velike gospodarske zaostalosti.

Posebno vprašanje je nesnaga. V indijskih vaseh še niso uveljavili niti osnovnih higienskih ukrepov; v vaseh pa živi 85% indijskega prebivalstva. Indija vse te težave odkrito priznava. Mnogo je že storila za izboljšanje zdravstvenih razmer. Število bolniških postelj je naraslo predlanskim na 22.300, vtem ko jih je bilo leta 1947 samo 7000. V Indiji deluje zdaj 37 medicinskih fakultet in visokih šol, s katerih pride letno 1114 novih zdravnikov. Vse to pa je še premalo. Jože Smole

PARIŠKA KRONIKA

SREDI REFORM

V letu 1959 ženske ne bodo več nosile »empira«, »vreč« in »trapecev«

Pariz, januarja. Bržčas še nobena francoska vlada ni v tako kratkem času spravila pod streho toliko novih zakonov, uredb in predpisov, kot jih je vlada generala De Gaulle do konca 1958: »Uradni list« kratko in malo ni utegnil vsega sproti natisniti, čeprav je obsegal tudi po dve sto strani.

Česa vsega niso zajeli z nešteti paragrafi: od cen posameznih izdelkov do okrasov na avtomobilih, od davčnih olajšav in obremenitev do poklicnih opravkov zvezdarjev in vedeževalk.

Zato se nemara ni čuditi nekemu zelo resnemu listu, ki je izrazil željo, da bi nekako reformirali, če že ne pariškega podnebnja, pa vsaj — koledar. Človeku kratko in malo ni všeč, da se novo leto začne nekako nesposobno, »klavrnno«, da ne začne — tudi letos kakor vsa leta — snežiti ob Novem letu, da bi ga sneg okrasil in olepsal, marveč tedaj, ko je že mimo (potem pa se mu zdi ta sneg nekako žalosten), pa bi hotel, da bi — ko že ni moč ukazovati nebu — prestavili začetek novega leta.

In zato je zapisal: »Gospod general, Vi, ki uveljavljate toliko reform, mar ne bi mogli reformirati tudi koledarja in bi s tem, da bi odvezli januarju prvenstvo, ki si ga je neupravičeno prisvojil, vrnilo marcu čast, da se z njim začne novo leto?«

Cum grano salis.

PAS — V PASU

Vedeževalke, med katerimi so nekateri listi ob Novem letu razpisali anketo (in objavili njihove napovedi, vzlic temu, da je bila uvedena kazen za vedeževanje), so že uganile nekaj za leto 1959: ženska moda se bo spremenila!

Moti se tisti, ki misli, da je moč to napovedati s tako gotovostjo, s kakršno so iste vedeževalke napovedale tajfun na Japonskem. Pri tem pa je treba biti previden: določno so napovedale, da se bo ženska moda »vrnila k svežosti in čistosti«.

To se bo tudi zgodilo! V letu 1959 ne bo nobena ženska več hodila po cesti oblečena kakor madame Recamiér. Nič več »empira«, ne »vreč« ne »trapecev«, in kar je najvažnejše: pas

Krivičen odlok

Pričakovali smo, da bo ameriški zvezni komisar v Los Angelesu Theodor Hock naposled, po osmih letih, po svoji pravni in človeški vesti izdal edino možen odlok o zločincu Artukoviću. Žal pa je bil v Los Angelesu izdan povsem krivičen odlok, da ostane zločinec, ki je zakrivil smrt tisočev nedolžnih otrok, žensk in starcev, nekaznovan, da ga ne bodo izročili deželi, kjer je tako globoko grazil po krvi.

V tem trenutku še nimamo na razpolago avtentične in zanesljive obrazložitve tega odloka. Toda sprejet je bil in ne moremo si kaj, da ne bi izrazili svojega globokega negodovanja. Sodeč po poročilih ameriškega tiska, je zvezni komisar takole utemeljil svoj sklep: prvič, proti obtožencu predloženi dokazi

premalno potrjujejo njegovo krivdo, in drugič, v obtožbi inkriminirana dejanja so »politične narave« in zato zanje ne veljajo določbe pogodbe o izročitvi med ZDA in kraljevino Srbijo, ki veljajo še zdaj.

Ne moremo se dovolj načuditi, kako da niso bili prepričljivi predloženi dokazi, na podlagi katerih bi lahko vsak vesten sodnik dobil zelo jasno predstavo, da ima v rokah morilčeve akte. Obtoženo gradivo vsebuje 140 dokumentov, v katerih je neovrgljivo dokazano, da je Artuković, dokler je bil notranji minister, tako imenovane NDH in dokler je nosil uniformo nacističnega funkcionarja, zakrivil smrt 200.000 mirnih državljanov — otrok, žensk in betežnih starcev, Srbov, Židov, duhovnikov. Zvezni komisar je imel med drugim pred seboj tudi seznam 203 ljudi, ki so jih ubili — če ne po neposrednem Artukovićevem naročilu pa vsaj po naročilu ljudi in organov, ki so mu bili osebno podrejeni in odgovorni. Med nedolžnimi žrtvami je tudi 230 otrok izpod 14. leta in mnogo dojenčkov.

Zvezni komisar Hock je, sodeč po poročilih ameriškega tiska, prišel do spoznanja, da so bili Artukovičevi zločini »političnega značaja«. Mar so lahko uboju nedolžnih otrok, ki sploh še niso spregovorili, v kakršnikoli zvezi s politiko? Kako je moč množične uboje nepolitičnih ljudi, starcev in žensk, kvalificirati kot »politični delikt«? In kako je to mogoče zdaj, ko so prišla v pozitivno mednarodno pravo nürnberška načela in Ustanova listina OZN, ki dovolj jasno določajo, kaj so politični delikti in kaj vojni zločini in zločini nad človečnostjo.

V Los Angelesu je bil izdan odlok, ki ni v čast ameriškemu pravosodju. Ta odlok nasprotuje tudi duhu nekaterih prejšnjih razsodb ameriških sodišč v podobnih primerih. Naj omenimo samo primer visokega mehiškega vojaškega funkcionarja Ezeta, ki so ga Američani izročili, ker je bil v svoji domovini obtožen zločinske dejavnosti. V Los Angelesu sprejeti odlok nasprotuje temeljnim načelom in splošno prizanim normam sodobnega mednarodnega prava.

Odlok zveznega komisarja Hocka, čeprav je po obliki pravni akt, ima določen politični smisel. V njem je prišlo do izraza tudi delovanje tistih činiteljev v ZDA, ki so sovražno razpoloženi proti socialistični Jugoslaviji in ki jim ni nič do dobrih stikov med obema deželama.

Ni pa še prepozno, da se krivica popravi. Višje apelacijsko sodišče, na katero se bo najbrž pritožila naša država, bi lahko zavrnilo ta odlok in sprejelo sklep o izročitvi zločince Artukoviča Jugoslaviji, s čimer bi bila izpolnjena dolžnost do pravice, potrjena pa tudi vera, da vojni zločinci in zločinci proti človečnosti ne danes ne jutri ne morejo ostati nekaznovani.

D. D. M.

Pomoč otrokom

Pariz, 18. januarja (AFP). Sklad OZN za pomoč otrokom (UNICEF) je objavil poročilo o svojem delu v letu 1958, v katerem je rečeno, da je okrog 50 milijonov mater in otrok v 97 deželah prejelo v minulem letu neposredno pomoč te organizacije v vrednosti več ko 11 milijard francoskih frankov. UNICEF je odigral posebno važno vlogo v boju proti malariji. Okrog 30 milijonov ljudi je bilo lani cepljenih proti tej bolezni. Samo v Mehiki se je na primer število ljudi, obolelih za malarijo, zmanjšalo od 25.000 na 6500. Tudi v boju proti tuberkulozi otrok in v zdravljenju trahoma je imel UNICEF važno vlogo.

Poročilo nadalje pravi, da dve tretjini od skupno 900 milijonov otrok na svetu nima zadostne hrane. UNICEF je pomagal, da so na svetu odprli 144 novih tovarn mleka, da bi se zboljšala prehrana otrok.

Na vsem svetu posluje zdaj 19.000 centrov za zaščito mater in otrok.

Izpoved Ho Jen Čaoja

da so nepravilnosti tudi v pravniki riksarjev. Na primer: če vajejo riksvo v dežju, zaračunajo dvakrat več kot sicer, če sneži, pa trikrat več.

Sveda Ho Jen Čao zelo dobro ve, koliko bolj se je treba truditi, če moraš vleči riksvo v dežju in snegu, a vendar je prišel do zaključka, da v teh primerih ne bi smeli zaračunavati več kot običajno, kajti, pravi naprej, 80% tega, kar prepeljejo z riksami, so razno gradivo in surovine za proizvodnjo, in če za prevoz zaračunajo več, potem so tudi državni izdatki večji, izgradnja pa postaja dražja. Toda, pravi, med kampanjo za »popravljanje sloga v delu« in v kampanji za boj proti desničarjem so tudi riksarji doumeli, da »ne delajo zato, da bi služili denar, marveč za izgradnjo socializma, ne za svojo osebno korist, marveč za splošno korist«.

Pismo nato pravi takole: »Posebno med »velikim skokom naprej« je na nas napravilo močan vtis, da so naši delavci, kmetje, kadrovi, delali noč in dan, ne da bi jim bile zvišane mezde. Spričo tega sem na nekem sestanku vseh riksarjev sprožil predlog, naj bi riksarji zaračunavali po običajnih cenah tudi kadar dežuje ali sneži.

Ker pa so bili tedaj riksarji zaposleni z drugimi opravili, niso utegnili proučiti tega predloga, zato pa sem ga za-

čel sam izvajati. Takšno moje ravnanje pa so potniki in podjetja upoštevali. Govorili so: »Ob veliki vlogi Partije so tudi rikske napravile velik skok naprej.«

Toda nekateri ljudje so se tudi posmehovali. Govorili so: »No, ti si pa res aktiven.« Nekateri so besedičili: »Če boš tako delal, se boš odrgal od množice, stari Ho.« Toda v takšnih trenutkih me je pod-

prla Partija. Partijski sekretar mi je govoril: »Zelo dobro delaš, če je kaj dobro za deželo, za ljudstvo, je treba vztrajati.«

Ho Jen Čao zaključuje pismo s pristavkom, da zdaj v mestu vsi riksarji delajo kakor on in da je zdaj njihovo delovno geslo: »Pozabimo na osebne koristi in delajmo ne glede na plačilo!«

Tako pravi Ho Jen Čao.

Člani sefanskega delovnega proizvodnega bataljona ljudske komune Sučjen v okraju Sjušjuj v pokrajini Hopej pri globokem oranju polja; v prostem času se uče ravnati z orožjem

NENAVADNE STVARI

Na Kitajskem zelo pogosto in zelo radi pravijo takole: »Slog dela naše Partije je, držati se linije množice. To pomeni, da je treba imeti množice pred očmi, upoštevati njihovo voljo, dostojno zastopati njihove koristi.«

Tako trdijo. Ko pa človek prebere pismo Ho Jen Čaoja, si ne more kaj, da se ne bi zamislil nad nekaterimi stvarmi in da se ne bi na primer vprašal: Če je temu tako, kako se je potem moglo zgoditi, da riksarji v Nankingu »niso utegnili« proučiti Hojevega predloga, naj se odpovedo delu svojih že tako težko prisluženih dohodkov in na ta način praktično še bolj znižajo svoj že sicer zelo nizek življenjski standard.

Če je temu tako, kako se je moglo zgoditi, da je Ho Jen Čao, ki ga je podpirala Partija in je uveljavljal partijski nalog »za dobro deželo in ljudstva«, vendarle ostal dočela osamljen in so se mu njegovi tovariši celo posmehovali?

Če je temu tako, je zares čudno, da so drugi riksarji, ki niso bili »dovolj zavedni«, da bi se zgledovali po starem Hoju, komaj dva ali tri mesece pozneje vsi po vrsti spreminili svoje mnenje in šli po njegovi poti! Mar ni to nemara metoda prepričevanja in prostovoljnosti zamenjala metoda ukazovanja?

Če je tako... Toda Ho Jen Čaove pismo dovolj jasno govori, kako je v resnici s stvarjo. Djordje Bogojevič

SREČANJE V LOPAH

Velike stiske zblížajo ljudi in živali

V izbi lovca Matije je bilo prijetno toplo. Zakuril je zeleno kmečko peč, vlekel čedro in pasel oči po trofejah srnjakov in gamsov, ki so visele po stenah. Spominjale so ga na neugnano mladost. Vročica kri se mu je že davno unesla in zdaj je le redko ukričal prst.

Potem je vstal, nemirno drsal po sobi in se ustavil pri oknu. Gozd in gore je zakrivala gosta, mlečna mečava. Ze nekaj dni je padalo in snežna odeja na drvarnici pred kočo je rasla, temno-sivo nebo pa ni prav nič zbledelo. V zgubani in razorani Matijev obraz se je zarisala skrb.

Bilo mu je, ko da ima roke zvezane. Zda, ko ga je divjad najbolj potrebovala, je moral čepeti doma. Vedel je, da se s širnih, visokih gozdov pomika v doline in si išče zavetja, kjerkoli more.

Ze vse leto je bolchal in tako ni utegnil napolniti krmilnic v

Lopah, kamor se je v hudih zimah najraje zatekala srnjad.

Ko se je vreme uneslo in je snežilo le v redkih kosmih, pa Matija ni vzdržal. Odpačnil je duri, vzela puško, si navezal krplice in se z dolgo palico podal v snegove. V senku je nabesal veliko krošnjo in krenil proti Lopam. Kakor da je pijan, se je majal pod težkim bremenom in ril s pravo gorjansko trmo kakor krt v strmi breg. Pot mu je zalival oči, rame na so ga bolela, klecal je, prijemali so ga krčji. Toda Matija je mislil le na svojo srnjad, bedno in lačno. Pred očmi so se mu kazala drobna, mršava trupla mladitčev in srn, ki jih je pobiral vsako pomlad. To ga je gnalo naprej, čeprav je omagoval.

Z roba je zagledal pod seboj Lope, mogočno zavetišče pod skalno, obraslo z golim dravjem. Spustil se je po bregu. Ko je v zametu obstal, je v zavetju zagledal

trop srnjadi. Ze je hotel prekobaliti zamet, ko se mu je ob skalah udrl. V nogi je začutil hudo bolečino. Pobeljedel je in se ugriznil v ustnice. Na nogo se ni mogel več upreti, zlomil si jo je. Krošnjo s senom je zvalil v zavetje, nato pa se je še sam potegnil preko roba na kopnjavo.

Trop, nekaj srn z mladitči, je prhnil vsaksebi, srnjak pa se je pognal v zamet, a je takoj obtičal v snegu. Komaj se je rešil nazaj pod streho. Srne z mladitči so se drgetaje stisnile v kol in z velikimi, plahimi očmi strmele v lovca, ki je ležal poleg sena. Matija bi živalim rad povedal, da jim je prišel pomagat in naj se ga ne boje, toda sam se je ujel v zavratno past. Ko je pomislil, da se z zlomljeno nogo ne bo izvlekel, se je zgrozil. V zmedenosti sta se ga lotila brezup in čudna praznosta. Sele ko ga je zmrzilo, si je pomagal. Z muko se je spravil ponkoncu, se oprjel skal, natrosil

Le ob vodah najde poljska perjad — fazani in jerebice — v zasneženi pokrajini skromen drobec krme. Zapravijo lovci posebna krmišča, kjer je vso zimsko miza vedno pripravljena.

vohljaj v veter in strigel z uhli. Globoko zapadli gozd je bil zagrnjen v molk. Matija je mislil, da je prišel oprezat orek, potem je ujel nejasne šume, ki so prihajali iz gozda. Segel je po puški. Nedaleč od luknje je z visoke smreke zdrsnil sneg. Potem je bilo spet vse tiho in sumljivo mirno. Čez čas pa je zašumelo, vse je kazalo, da nekdo lomasti proti zavetju.

Živali so se preplisane umaknile prav do Matije. Lovca je ostro opazoval obrobje zameta. Na robu se je najprej pokazal velik klobuk s sokoljim peresom, za njim pa dve krempljasti roki, ki sta se oprile v sneg. Potem je pokukal v jamo kocinast obraz. Razlezel se je v lačen nasmeh in dvoje oči se je posvetilo kakor žerjavica. Živali so vtrepetale.

Potem je glava izginila, ko pa se je mož spet pokaval, je porinil preko roba zarjavelo puško in jo nameril v živali.

Matija je pozabil na nogo in na vse. Nazadnje sta se le sre-

strmel v seno. Bilo mu je vse jasno.

»No, kaj boš storil z menoj?« je zvito vprašal.

Matija si je grizel ustnice.

»Koljaš onemoglo srnjad kakor volk, tega ti ne bi pripisal.« mu je oponesel z globokim prezirrom.

Spet sta umolknila in si sprejo zrla iz oči v oči. Vsak zase sta grebla v preteklost in sedanost. V kalnih očeh divjega lovca je gorelo sovraštvo.

»Spomni se: Pol leta sem zaradi tebe presedel v zaporu in ti nisi slišal joka mojih otrok, že dolgo sem se pripravljaj, da bi ti to povedal! Zda pa bi seveda rad rekel: Nesi me, Dimež, domov, in potem si poveži culo, kar šel boš v zapor!«

Z zameta je zdrsnil kot senca. »Kar krki, na pomlad te bodo raznosile lisice! Dimeža ne boš več drevil po lesovih!«

Matija bi najraje planil za njim, pa ni mogel. Poslušal je

»Matija, spraviš te bom domov, ti pa napravi, kar hočeš!« Ko si ga je zadel na široki hrbet, se je Matija oprjel Dimeževga vratu. Lovcu so se orosile oči. Tega od Dimeža ni pričakoval.

Orjaški drvar Dimež se je molče spopadel s snegom. Vse globlje je tonil z Matijo na hrbtu v gozd, padal v zametih, pa se spet pobiral, dolina pa je bila vse bliže, vse bliže.

Pod Lopo pa je še vedno drgetal trop srnjadi in začudeno gledal v vejevje, kjer se je pretakala luč medlega zimskega sonca.

Tone Svetina

S 1. januarjem je lova v glavnem konec, nastopi pa prvi čas za lov na divje prašiče. Sneg pokaže njih ležišča in lovci doživljajo razburjive trenutke

Pri skrbi za divjad je lovska organizacija v letu 1958 dosegla vidne uspehe pri fazanih in jerebicah. Za razmnoževanje fazanov v Sloveniji skrbi devet fazanarij. Fazanarija v Vurbergu pri Ptuj, ki je največja v Sloveniji, je v letu 1958 razposlala širom po Sloveniji 45.000 fazanjih jajc. Le-te so kolkje valile. Po statistiki je bilo v Sloveniji 1953. leta 18.000 fazanov (spomladanski staleži), 1958. leta pa 45.000. Tudi staleži jerebic se je močno dvignil. Leta 1953 smo jih imeli 15.000, spomladi 1958. leta pa 31.000.

Letina ni bila prav dobra samo za kmeta, ampak tudi za divjad. Po več letih je obrodil tudi gozd. Za vse vrste divjih živali je bila miza bogata pogrnjena. Staleži vseh vrst divjadi — razen zajca — se je dvignil. Divji prašiči niso naredili večje škode, ker so se hranili v glavnem v gozdu.

čala! Dolga leta ga je iskal po sledovih, ki so kazali pot divjega lovca.

»Stoj, Dimež!« je kričnil in pribil: »Sicer ti preluknjam glavo!«

Dimež je najprej osupnil, ko pa je zagledal lovca, ki je v obvezano nogo ležal za srnjado, je malo pomislil, nato pa prasnul v pošasten kroh.

»Ti si, Matija, ha, ha, ha, ujet kakor jazbec! Kar ubij očeta šestih otrok! Sam si na svetu, pa boš še moje redil!«

Potem sta nekaj časa molčala, kajti spoznala sta, da ju oklepa in vse bolj povezuje neka usodnost, o kateri še nista razmišljala. Dimež je z enim očesom osimil trepetajočo srnjad, z drugo pa

besede, ki so ga skelele, Dimež pa je na svojih kratkih, širokih smučeh že drsel med dehli po svoji stari sledi.

Na koncu skal pa je postal in poslušal. Na tihem si je želel, da bi ga lovec začel prositi, naj mu pomaga. Gozd pa je molčal. Vse bolj je glodal črv vesti. Človeka si pustil, da bo zmrznil v snegu! Kaj me je vleko v Lope, da sem si nakopal tega hudiča na glavo! Dimež je klel in pljuval v sneg. Zda se je spomnil svojih otrok, pa spet sena, tropa in Matijeve krošnje. Kaj je dedec rnil s senom v sneg, namesto da bi se tiščal peči! Tedaj ga je prišlo nekaj mehkega, nekaj lahkega, do brega. Nenadoma se je obrnil in smučal nazaj proti Lopam.

V Ljubljani se radi upiramo nekaterim novotarijam, upravičeno ali ne, da nazadnje zapustimo premagani »bojišče«. Tako je bilo z raznimi plesi, »srečami« in še s čim, tako je zdaj z obroči »hula-hup«. Vsekakor je »hula-hup« že osvojil Ljubljano, le pomanjkanju obročev, ki pa se nam že obetajo, lahko pripisemo »zatiše pred viharjem« — Na sliki vidimo »srečnca«, kateremu je uspelo, da si je priboril obroč že iz »prvega obroka«

Sobota zvečer. Neonske reklame v paleti kričečih barv vsipajo v ulice pisane pramene, ki se medlo izgublajo v »rimski cesti« uličnih svetilk. Veletok ljudi v enakomernem ritmu valovi, se razbija v potočke in izgublja v labirintu...

Kam vas bo zanesel sobotni večer? Med veselo omizje prijateljske družine, v kino, gledališče?

Toda, tudi v soboto zvečer se zvrste težave na tekočem traku. Kavarne in restavracije so zasedene do zadnjega kotička, nad blagajnami kinematografov in gledališč žarijo napisi RAZPRODANO... Kam torej?

KAM? To vprašanje postaja najaktualnejša tema sobotnega večera. Naši reporterji so minulo soboto zvečer poizkusili razne možnosti sobotnega razvedrila. Akcija »Kam v soboto zvečer« se je odvijala točno po pripravljenem načrtu.

- **KARTO ODVEČ?**
Ob 18. uri in 30 minut so po vseh blagajnah ljubljanskih kinematografov zavonili telefoni. »Oprostite, imate morda v prodaji še kaj kart?« so letela vprašanja po govoreči žici na vse strani. Blagajničarke so odgovarjale in pojasnjevale:
● **Kino Sloga:** »Tovariš, žal je že vse razprodano!«
● **Kino Union:** »Razprodano že ves dan.«
● **Kino Vič:** »Razprodano!«
● **Kino Komuna:** »Kart ni več!«
● **Kino Šiška:** »Za ob devetih imamo še nekaj vstopnic.«
● **Kino Soča:** »Ce pohitite, boste še dobili karte!«
● **Kino Triglav:** »Se nekaj za zadnjo predstavo.«
Stanje je precej klavirno. Toda... Pred kinom Union je bilo 15 minut pred 19. uro kot na mravljišču. Vzdož Nazorjeve in Miklošičeve ceste je zavzela položaje »falanga žicarjev.«
»Karto odveč?«
»Ja, tramvajsko!«
»Fant, to so stari vic!«
»Morda karto odveč?« Potem se nekdo zaustavi, velevažno sname rokavico in seže v notranji žep. Okrog njega se hipoma obesi grozd upajočih, moleč med prsti bankovce.
»Tovariš, jaz sem bil prvi!«
»K vragu, jaz sem tu že od šestih.«
»Gospod tovariš, jaz dam dva kovača več!«
Oni v sredi izvleče denarnico in sikne skozi zobe: »Duš, karto sem pozabil doma.«
Grozd žicarjev zasede spet stare položaje:
»Karta odveč?«
- **Drama:** »V prodaji je še nekaj stojišč.«
- **Opera:** »Na razpolago imamo še nekaj galerijskih in priklopnih sedežev.«
- **Mestno gledališče:** »Vse razprodano!«
- **Sentjakobsko gledališče:** »Se nekaj priklopnih sedežev.«

KDOR PREJ PRIDE...
»S kinom kaže slabo, z gledališči še slabše, toda puške ne

Karta odveč! Kdo bo srečni dobitnik?

boste vrgli v koruzo in klavirno odkorakali domov. Sobota zvečer je in kdo si ne bi privoščil ob kavarniški mizici skodelice turške, ali morda v restavraciji dva deci črnega. Toda... prosta miza je prav tako iskana kot prosta garsonjera v centru mesta. Ne verjamete?

No, pospremite naše reporterje skozi devet ljubljanskih gostišč.
● **Kavarna Evropa:** Vse do zadnje mizice zasedeno. Nekaj ljudi

srnjadi sena, nato pa si je globoko v zavetju napravil ležišče in legel.

Trop se je stiskal v kotu, gozd pa se je spet zavil v snežni metej. Čas je tekel. Neopazno se je v luknji zmrzilo. Lovčeve misli so se vrtele v brezizhodnem krogu, venomer se je vračala misel na smrt.

Vso noč je Matija bedel, razmišljal o življenju in koncu, za minuto zadremal in spet bedel.

Mrzli svit jutra ga je osvesetil in mu prinesel veliko olajšanje. Srnjad, ki se je preko noči otresla strahu, je sicer še vedno nemirno ogledovala lovca, vendar se je že prestopala okoli sena in ga mulila.

Matija je noga otekla in na poizkus, da bi se prebil skozi snegove, ni niti pomislil. Oglašala pa se je skrb, kaj bo z jutrišnjim dnevom. Z grozo je odpodil misel, da bo moral ustreliti srno, da se bo ohranil, dokler ne bo koga priklical.

Zdaj je bil trop že domač, brezskrbno je stopal okoli sena, kakor da ve, da se Matija ni treba bati. Okoli poldneva pa se je vzemiril. Z mokrimi smrčki je

stoji ob stebrih in preži na goste, ki brezupno kličejo natakario: »Plaçati!«

● **Restavracija Figovec:** Vse mize zasedene. Ob točilnem pultu je gneča stoječih gostov. Dve družbi se pripravata ob prazni mizi, kdo je bil prvi pri njej.

● **Kavarna Nebotičnik:** Stanje v kavarni ni znano, ker se v polurnem gnetenju nismo uspeli prebiti skozi gnečo do dvigala, ki je brez prestanka svigalo gor in dol. Polno gor, prazno dol.

● **Restavracija Šestica:** V trenutku, ko stopimo v lokal, je tik ob vratih prazna miza, vendar je že hip za tem zasedena.

● **Kavarna Union:** Vse mize zasedene. Vendar bi lahko tu in tam prisedil.

● **Kavarna Slon:** Zvoki ciganske muzike. Kavarna zasedena do zadnjega kotička.

● **Restavracija RIO:** Bela vrana. Odkrili smo dvojce praznih miz.

● **Delikatessa ali »Mesing-bar«:** V prvem nadstropju vse mize zasedene, ob točilnem pultu en prazen barski stolček.

● **Restavracija Slavija:** Gneča. Vse mize zasedene, lovska soba rezervirana za zaključeno družbo.

Ostane torej še ena zanka sobotnega razvedrila. Morda bi pohiteli na ples? V Festivalno dvorano? V Narodni dom? Naši reporterji so obiskali edini sobotni mladinski ples v Ljubljani, na I. državni gimnaziji v Ljubljani v Vegovi ulici.

Razprodano! Zasedeno! Oddano!

Zvoki orkestra so odmevali po šolskih hodnikih, ki so navajeni dajati odmev edinole šolskemu zvoncu. Mala dvorana v prvem nadstropju je bila nabita do zadnjega kotička. Mladitki plesalci so se še vedno gnetli pred ozkimi vrati, medtem ko je v dvorani že valovilo morje zgnečenih teles. Trobentač je jokal skozi instrument, mladi pari so menjajloce loviti takt in se potili v soparno atmosferi.

● **Naši vtisi z mladinskega plesa:** gneča, gneča, gneča! Ka-

že, da v sobotnem razvedrilo vse preveč pozabljamo na mladino. Mar je samo en mladinski ples dovolj za vso ljubljansko mladež?

PRIPELJAL JE VLAK...

Tako Ljubljanci! Kaj pa tuji, turisti, potniki? Vsako so-

Devota šola pod orkestrom. Kaže, da učence tudi tu tare vseplošna šolska stiska

boto pripelje na ljubljanski kolodvor 24 vlakov z vseh vetrov naše domovine, pa tudi iz krajev izven naših meja: z Dunaja, iz Pariza, Milana, Benetk, Hamburga, Münchna... Kam se bodo podali vsi ti potniki? Bržkone si bodo najprej poiskali prenočišče. Ga bodo našli?

Ob 20. uri in 30 minut smo se spet sešli pri telefonih. Tokrat so telefoni brneli po recepcijah ljubljanskih hotelov. Šefom recepcij smo zastavljali vprašanje: »Imate morda še kaj prostih prenočišč?«

Tuicem je minulo soboto kaj slaba predla. Iz recepcij so nam odgovarjali:

- **Hotel Belevue:** »Žal nimamo nobenega več!«
- **Hotel Slon:** »Prepozni ste.«
- **Hotel Turist:** »Prosti imamo še dve sobi.«
- **Hotel Union:** »Eno sobo za dve osebi brez tekoče vode!«
- **Hotel Soča:** »Eno sobo z dvema posteljama.«

Kazalec na uri je drsel proti deveti. Sobotno vrvenje je prav nalahno zamiralo. Ceste so počasi izumirale... Prihodnjo soboto pa pohitite. Kdor prej pride, prej melje!

T. F.

PRIPRAVE
ZA NAGRAJEVANJE
PO ENOTI PROIZVODA

UGODEN ODMEV IN SODELOVANJE KOLEKTIVOV

- Plačevanje po enoti proizvoda menijo na Goriškem najprej preizkusiti v petih večjih in bolj organiziranih podjetjih, poslej pa bi to obliko nagrajevanja zaradi njenih očitnih prednosti postopno uveljavili v vsej industriji.

Razvijanje in izpopolnjevanje industrijske proizvodnje temeljita na raznih ukrepih organizacijsko tehnične narave, rast gospodarstva pa je zmeraj in povsod odvisna tudi od zavzetosti in sodelovanja proizvajalcev. Po zgraditvi osnovnih ekonomskih temeljev socialističnega razvoja v naši državi, ko so večje naložbe vsaj v industriji v glavnem zaključene, je zdaj napredek gospodarstva čedalje bolj pogojen z vzporednim nagrajevanjem delavcev. Razprava o najboljših oblikah plačnega sistema je koristna tudi zato, ker vedno gmotne možnosti družbe v gospodarstvu bolj vzporedimo s težnjami in smotri socialistične države.

- KAKO ZAGOTOVITI
- ENAKOST SMOTROV
- DELAVCEV IN
- USLUŽBENCEV

Dosedanja razprava o delovnih kolektivih na Goriškem glavnemu nagrajevanju je dokaj jasno oblikovala soglasno mnenje, da je plačevanje po enoti proizvoda, se pravi po stvarno opravljenem delu in dejanski vlogi vsakega po-

V anhovski tovarni cementa in salonita prejema okoli 500 članov kolektiva vsak dan med delom topel obrok hrane po malenkostni ceni 35 dinarjev. Vajenci plačajo za obrok le 17 din. Naš posnetek je iz delavske okrepčevalnice

sameznega delavca v proizvodnji, najbolj pravično in uspešno. Seveda je moč tako nagrajevanje uveljaviti le v urejenih podjetjih, z vzorno organizacijo dela in tam, kjer so znani vsi elementi finančnega poslovanja. V goriškem okraju žal v številnih podjetjih razne pomanjkljivosti onemogočajo takojšnjo upostavitve plačevanja po enoti proizvoda.

Pri Okrajnem sindikalnem svetu v Novi Gorici posebna komisija zbira gradivo, pripravlja predloge in proučuje razne ukrepe,

da bi v industriji postopoma povsod prešli na tako nagrajevanje. Za začetek menijo uvesti plačevanje po enoti proizvoda v petih večjih in bolj organiziranih podjetjih. Gre za tovarno pohištva in Novi Gorici, tovarno cementa in salonita »15. september« v Anhovem ob Soči, tekstilno tovarno v Ajdovščini, Goriške opekarne v Volčji dragi ter Solkanski industrijo apna.

kolektiva, tisti neposredno v proizvodnji ter njihovi tovariši v administraciji, enako zainteresirani za napredek in vzorno poslovanje podjetja. Določila veljavnega plačnega sistema namreč precej ovirajo težnje, da bi zagotovili enotnost smotrov delavcev ter uslužbencev v upravah podjetij.

Priloge na vzpostavitev novega načina nagrajevanja najbolj hitro in uspešno potekajo v novogoriški tovarni pohištva, kjer je to mogoče zaradi vzorne organizacije proizvodnje in obstoječe delitve dela. Proučili so že skoraj vse tehnične elemente za prehod na plačevanje po enoti proizvoda, sedaj razpravljajo še o tem, kako zagotoviti tesnejše odnose in sodelovanje med upravo in delavci v proizvodnji. Uspešno potekajo priprave tudi v tekstil-

delavcev izkoriščajo samo tri stroje in polovico četrtega. Proizvodnja cementnozabestnih izdelkov bi tako povečali za okoli 47% letno, oziroma vrednostno blizu milijardo 110 milijonov dinarjev.

V Solkanski industriji apna so v zadnjem času že uveljavili svojstven način nagrajevanja, ki v bistvu temelji na ocenjevanju stvarnega dela vsakega posameznega člana kolektiva. Delavcem, ki so se zaradi prepovedi nadurnega dela čutili prizadete spričo manjših dohodkov, so z revizijo plačnega sistema omogočili, da v rednem urniku z večjo marljivostjo povečajo zaslužek. Sadovi so izredno očitni in morda prav ta primer najbolj nazorno potrjuje prednosti nagrajevanja po opravljenem delu. Prej je na primer delavec nakopal v eni izmedni povprečno tri in pol vagončke apnenca, z uvedbo vzpodbudnejšega nagrajevanja pa se je storilnost hitro povečala. Zdaž nakopije en delavec od 5 do 6 vagončkov apnenca. Praktično to pomeni, da sedaj v rednem delovnem času zaslužijo toliko in morda tudi več kakor prej, ko so si v Solkanski industriji apna zagotavljali večje prejemke z opravljanjem nadurnega dela.

M. Drobež

Z okrajne mladinske konference v Kranju

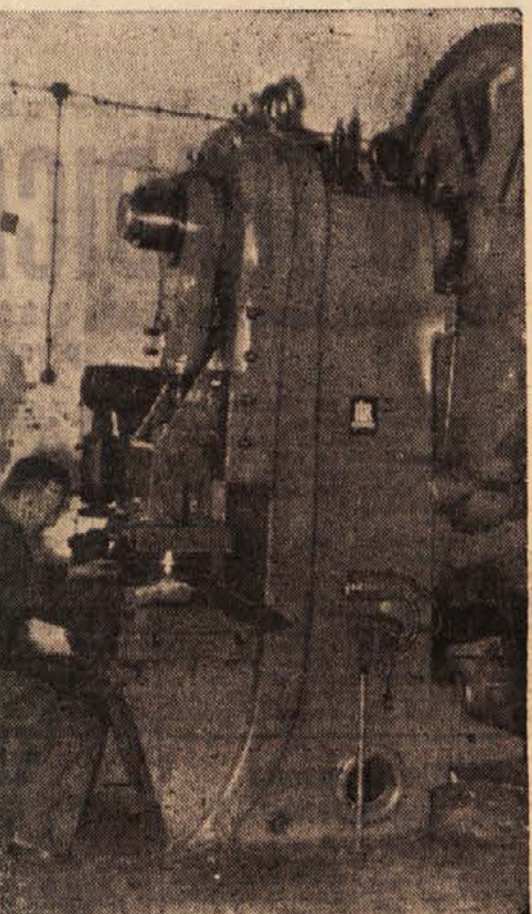
Kranj, 18. januarja — Danes je bila tu okrajna mladinska konferenca, ki ji je prisostvovalo 147 delegatov iz vseh občin kranjskega okraja. V referatu dosedanjega predsednika OK LM tovariša Kadojčiča je bilo med drugim govora o družbenem upravljanju in standardu ter politiki nagrajevanja.

V razpravi po poročilu je tovariš Miro Noč govoril o vlogi mladine izven podjetja in njenem uveljavljanju na terenu, pa tudi o pomanjkanju stanovanj, kar ovira urejeno prehrano mladih delavcev.

Teodastavnik Glavne zadruške zveze je govoril o problemih kmečke mladine na vasi. Predvsem je poudaril, da mora mladina sprožiti akcijo za razširitev mehanizacije v kmetijstvu. Po razpravi je potekalo delo v treh komisijah.

Z. M.

Velika hidravlična stiskalnica v tovarni avtoopreme v Ptuj. V prvih letih obstoja tega podjetja, ko so delavci prinašali svoje orodje od doma, ni nihče slutil, da bo nekoč v tem podjetju takšen stroj

OD KOVAŠKE

DELAVNICE DO TOVARNE

Nedavno je tovarna avtoopreme v Ptuj praznovala desetletnico, oziroma desetletnico ustanovitve obrtne delavnice, iz katere se je razvila. Zasnutek tega podjetja je mala kovaška delavnica, v kateri sta 1946. leta delala dva kovača s svojim lastnim orodjem. Naslednje leto je to delavnico prevzela Zveza vojaških vojn invalidov. Ob koncu leta 1948 je podjetje zaposlovalo 21 ljudi. Količinski razvoj je doživel podjetje do zdaj, ko kot edina tovarna avtoopreme v državi zalaga avtomobilsko industrijo z opremo, je razvidno iz naslednjih podatkov: leta 1948 so znašala osnovna sredstva 65.000 din, sedaj pa 70 milijonov. Tedaj je znašal promet na zaposlenega delavca 40.000 dinarjev, zdaj pa že presega milijon dinarjev.

Kolektiv tovarne avtoopreme v Ptuj je mbral prebroditi velike težave, da je dosegel take uspehe. Šele leta 1933 je bila izdelana prva karoserija in šele tedaj so pričeli temeljito rekonstruirati in preusmerjati obrtniški način dela v industrijsko serijsko proizvodnjo. Delavski svet in

vodstvo podjetja sta imela zelo dober posuh za splošni gospodarski razvoj, ko sta se odločila za proizvodnjo avtomobilskih opreme. Ta odločitev je kaj kmalu povsem spremenila pomen in važnost tega podjetja, ki ga zdaj pozna celotna avtomobilska industrija v državi. Ker se proizvodnja avtomobilov nenehno večja, ima tudi proizvodnja avtoopreme svojo ekonomsko in tržno utemeljitev. Tovarna ima sedaj 44 novih, sodobnih strojev, ki so večidel nabavljeni v zadnjih štirih letih, lastno orodjarno in ličvarno barvništvu kovin, svoj konstrukcijski biro in druge oddelke. Tovarna je sedaj na trdnih temeljih in zavzema važen člen v industrijski dejavnosti pujske občine ter ima lepe izgledje v bodočnosti, ko bo še nadalje izpolnjevala proizvodnjo.

Združitev mlinskega in pekarskega podjetja

Delavska sveta pekarskega podjetja »Vinko Reš« in mlinskega podjetja v Ptuj sta sprejela sklep o združitvi obeh podjetij v eno gospodarsko enoto. V obrazložitvi tega sklepa zatrjujejo, da se bo na ta način izboljšala kakovost mlievskih izdelkov po neposrednih preizkušnjah in praktičnih analizah v pekarskih obratih. Razen tega bo tudi vojni park bolj smotno izkoriščen in bo dostava pekarskih izdelkov rešena za potrošnike izven Ptuja. Pekarsko podjetje »Vinko Reš« namreč oskrbuje s kruhom 64.000 potrošnikov v Ptuj in okolici. Za združitve govori tudi namen podjetja, da prične graditi nove pekarnice, kjer bodo zgradili tudi silose za žitarice. Hkrati pa bo tudi prodajna mreža izboljšana.

Predavanje za starše

Sola za starše na Vrhnici je pripravila te dni predavanje z naslovom »Kakšna naj bo vzgoja«. Predavanje je bilo v poslopu vrhniške osemletke in se ga je udeležilo mnogo poslušalcev. Starši so bili s predavanjem zelo zadovoljni in si v bodoče še žele podobnih predavanj.

Krvoločni volk v Posočju?

Pred poldrugim mesecem so na planinskih pašnikih okoli Drežnice na Kobarškem presenečeni kmetje našli okoli 30 mrtvih ovac. Imele so pregrizen ganec, sicer pa so bile živali videti nepoškodovane. Menili so, da ovčje črede redčijo podivjani psi ter so zato krajevni predstavniki organi podveli preventivne mere. Toda bili so očitno na nepravni sledi, kajti ovce so se naprej umirale pod zobmi krvoločne zveri. Pozneje so namreč na pašnikih okoli Drežnice in Krna našli še kakih 10 mrtvih živali.

Neznana zver je pred dnevi pokončila štiri ali pet ovac tudi na Bovškem. Zdaž domnevali, da gre za podivjanega volka, ki naj bi se priklatil v Posočje iz kočevskih gozdov. Menda so mu nekateri celo že stredili po njegovih stopinjah. Domači lovci se pripravljajo, da bi krvoločno zver izsledili in pokončili.

Smrt zaradi zastupitve z alkoholom

Nova Gorica, 18. januarja — V Grahovem na Tolminskem je ponoči nenadoma umrl 40-letni Mirko Dobravec, delavec pri nekem kmetu. Zdravnika preiskava je potrdila mnenje, da je umrl zaradi zastupitve z alkoholom. Dobravec se je namreč preveč opil minul četrtak, ko so pri njegovem gospodarju v Grahovem kuhali žganje.

M. D.

Od v.s.e.p.o.v.s.o.d

Predlog SZDL za večje davčine na alkoholne pijače

Pred bližnjim sprejetjem novih proračunov predstavnih organov, je Okrajni odbor SZDL v Novi Gorici povabil ljudske odbore, naj povečajo obdani davek na alkoholne pijače. Le-ta naj bi odšel povsod znašal 20 odstotkov od prodajne cene pijače. Podočeno kakor ponekod drugod v Sloveniji, naj bi polovico, to je 10 odstotkov davčnin, namenili za gradnjo novih oziroma vzdrževanje obstoječih športnih objektov.

Vsako leto 800 litrov krvi

Tudi v goriškem okraju se je krvodajalstvo po vojni močno razširilo. Vsako leto je več delavcev, uslužbencev, dijakov, vojakov in drugih, ki prostovoljno žrtvujejo svojo kri za potrebe vse družbene skupnosti. Zdravstvene skupine zberejo v goriškem okraju od teh prostovoljcev vsako leto povprečno po 800 litrov krvi.

Vrhnški pionirji pred sprejemom v LMS

Pionirji osemih razredov vrhniške osemletke bodo v kratkem sprejeti v organizacijo LMS. V ta namen je pripravilo predsedstvo občinskega komiteja LMS Vrhnika poseben načrt. Pionirji bodo najprej na skupnem sestanku z mladinskimi voditelji predlagali statut Ljudske mladine Jugoslavije, kar jim bo nedvomno koristilo pri delu v mladinskih organizacijah. Osejalci si bodo tudi Industrijo usnja Vrhnika in Litostroj v Ljubljani, da bi se čimbolj spoznali z življenjem in delom mladine v teh tovarnah. Sprejem v organizacijo LMS občine Vrhnika pa bo nadzre slovesen. Občinski komitej LMS pa bo pripravil pionirjem tudi majhno zakusko.

Čez dve leti enkrat več opeke

Skladno z razvojem stanovanjske izgradnje na celjskem območju so znatno narasle tudi potrebe za gradivom. V opekarneh v Celju, Ločah in Laškem so se sicer do maksimuma izkoristili proizvodne naprave, a je še veseno premalo opeke. Tudi dejne rekonstrukcije niso dovolj očitne. Zaradi pomanjkanja razne opeke iz domačih opekarne vijo gradbenih podjetij opeko iz več zlo kilometrov oddaljenih opekarne. Za tak prevoz porabijo letno desetne milijonov dinarjev iz stanovanjskega sklada.

Izhod iz tega je predvsem v te-

meljiti rekonstrukcij starih opekarne. Omenjene tri opekarne v celjskem okraju so že pripravile potrebne elaborate ter delno že izvajajo rekonstrukcije. Tako je med drugim v celjski opekarni predvideno, da bo proizvajala čez dve leti enkrat več opeke — 12 milijonov kosov. Tu so že kupili nove stroje za pripravo glinice in izdelovanje opeke. Zmogljivost izdelovalnic bo treba zgraditi ustrezno umesno stališča za opeko in kupiti bagre za strojni kop glinice. Slednje bodo kupili že letos iz lastnih sredstev, vtem ko ostalo postopoma z investicijskim kreditom. K.

Motiv tega predloga je iskati v težnji Socialistične zveze, da bi zboljšali težavne materialne razmere športa v goriškem okraju. Hkrati je Okrajni odbor povabil ljudske odbore naj prevzamejo v upravljanje vse večje športne objekte in naprave.

M. D.

IZRAČUNI O SADOVIH NAGRAJEVANJA PO ENOTI PROIZVODA

Nagrajevanje po enoti proizvoda bo gotovo vzpodbudno vplivalo na storilnost vsakega posameznika in kolektivov v celoti, hkrati pa naj bi spodbudilo delovno neizrabljene možnosti in vire za povečanje in pocenitev proizvodnje.

Izračunali so na primer, da bi nagrajevanje po enoti proizvoda predvsem omililo pereče pomanjkanje delovne sile. Delo, ki ga zdaj opravlja 822 članov kolektiva, ki je potem zaradi večje gnotne zainteresiranosti lahko izvršilo 700 delavcev. Poslej bi lahko premostili k proizvodnji salonita, kjer zdaj primanjkuje največ delovnih moči. S to majhno reorganizacijo delovnih mest bi proizvodnjo salonitnih izdelkov razvijali na petih večjih strojih, zaradi omenjenega pomanjkanja

ni tovarni v Ajdovščini, v zadnjem času pa temu posvečajo večjo skrb še v anhovski tovarni cementa in salonita ter v Goriških opekarneh.

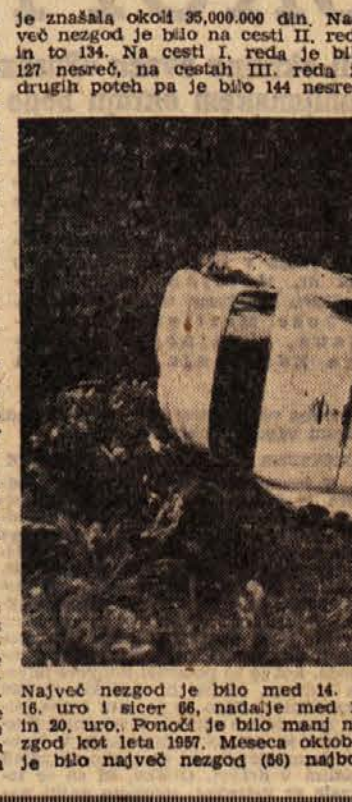
M. D.

ŠTEVILKE GOVORE

Število in vzroki prometnih nesreč v celjskem okraju 1958. leta

Prometno statistiko vodimo zaradi pregleda nad številiom vrstami, poskušamo in vzroki prometnih nesreč z namenom, da v skladu z ugotovitvami ukrepamo za izboljšanje varnosti. Stanje cestnega omrežja v našem okraju se ne ustreza naglemu porastu števila motornih vozil. Lani je bilo mnogo storjenega za izboljšanje cestnega prometa. Naj navedemo le nekaj podatkov: Rekonstrukcije smo izvršili na cesti I. reda pod trojanskim klancem, na cesti II. reda skozi naselje Ljubno, modernizirali posamezne odseke cest v Mozirju, na Teharski cesti iz Celja proti Storam, zgradili več novih mostov za večje obsežne, odstranili objekte, ki so ovirali promet itd.

Število motornih vozil hitreje narasča kot izgradnja modernih cest. Leta 1958 se je v primerjavni: z letom 1957 dvignila za 40%, samo v celjskem okraju. Prav tako se je dvignilo število novih voznikov poklicnih in amaterjev na več ko 2000. Z ozirom na porast voznikov in vozil je nujno, da se disciplina na naših cestah zaostrji. Vsaka najmanjša kršitev cestno prometnih predpisov lahko povzroči nesrečo.

kršičen v preteklem letu. Temu sledijo meseci julij, avgust in september s številom 46 nesreč. Najmanj nesreč je bilo meseca januarja in to 20. Po dnevih je bilo naj-

več nesreč ob sobotah (70), sledita pa nedelja in ponedeljek z istim številom (62) nesreč. Zanimiva je ugotovitev, da je največ nesreč na ravnih cestah in to zaradi prevelike

hitrosti motornih vozil. V nesgodah so bila udeležena vozila po naslednjem redu: 23 avtobusov, 137 tovornih avtomobilov, 169 osebnih, 21 traktorjev, 114 motornih koles, 23 mopetov, 112 kolesarjev, 30 konjskih vpreg, 10 vlakov in 41 pešcev.

VZROKI NEZGOD

Zaradi vinjenosti je bilo 46 nezgod, zaradi hitrosti 57, utrujenosti, nepazljivosti ter izgube oblasti nad vozilom je terjala 123 nesreč, ker vozniki niso upoštevali prednosti drugih vozil je bilo 89 nezgod, nepravilno prehitavanje je povzročilo 29 nezgod, 19 nezgod je bilo zaradi opustitve signala in nenakazovanja smeri. Vožnja po levi strani je terjala 18 nezgod, vožnja brez izpita 21 nezgod. Ostale nezgode so nastale zaradi vožnje brez luči predvsem kolesarjev, zaradi nepravilnega parkiranja, nezanesenost ljudi in drugih nepravilnosti.

Iz opisane analize je razvidno, da bi bilo nujno razširiti prometno vzgojo državljanov. To dolžnost naj bi prevzela društva (avtomoto društva, združenje šoferjev, Ljudska tehnika, ki skrbijo za disciplino in katerih cilj je vzgajati nov šoferjski kader. Dober uspeh na tem področju beležimo pri šolski mladini, saj je pri nezgodah soudeleženo mlinskino število šolske mladine. Za tak uspeh je treba dati priznanje vzgojiteljem na šolah. Tajništvo za notranje zadeve je v letu 1958 pri nagradnem natečaju prosth spisov in risb o prometu nagradilo 82 učencev. Tak natečaj bo predvidoma tudi v tekočem letu.

Če je voznik pijan, se avto kaj hitro znajde pod cesto

MEDREPUBLIŠKI DVOBOJ V VAJAH NA ORODJU

PO TRADICIJI - ZMAGA DOMAČIH

V Stražišču: Slovenija : Srbija 313,25 : 308,30 točke — Najboljši posameznik Szabo (Srbija) — Državni prvak Miro Cerar požel največ aplavza

Stražišče, 18. januarja. — Sinoči je v tradicionalnem srečanju telovadcev Slovenija premagala Srbijo s 313,25:308,30 točke in se tako oddolžila za lanski poraz v Beogradu. Med posamezniki je bil najboljši Szabo (Srbija), ki je na šestih orodjih zbral 50,40 točke, največ aplavza več kot 500 gledalcev pa je požel državni prvak Miro Cerar. Le-ta je zaradi poškodovane rame nastopil le na štiri orodjih.

Z zanimanjem smo pričakovali letošnji dvoboj med najboljšimi telovadci Srbije in Slovenije. Ki sodi tudi v okvir priprav naših vrhunskih telovadcev za olimpiado. Hrati pa to ni bil le dvoboj za prestiž, ampak tudi nadaljevanje dolgoletnih tenis stikov med »Partizanom« Slovenije in »Partizanom« Srbije, ki so se začeli že pred 12 leti. V tem smislu sta govorila tudi predstavnika izvršnega odbora »Partizana« Slovenije Niko Kavčič in predstavnik »Partizana« Srbije, ko sta izmenjalsko spominsko darila.

Slovenska vrsta je prevzela vodstvo že takoj po prvi disciplini — preskoku čez konja. Sloer je bila prednost minimalna, 0,10 točke, vendar — bila je. Na tem orodju so bili tekmovalci tudi najbolj izenačeni in so dobivali za svoji izredni skoke v glavnem ocene prek 9 točk.

Dvoboj je »Partizan« Stražišče odlično organiziral. Motili pa je neenoten kriterij ocenjevanja sodnikov in očitno forriranje svojih reprezentantov. Pri posameznih ocenah je bila razlika tudi po 2 točki. To sicer na rezultat ni vplivalo, ker sta prišle v postvele le srednji ocen, vendar je zapustilo slab vti pri tekmovalcih samih in gledalcih.

Visoka zmaga Jugoslovank

Zagreb, 18. januarja. — Na zagrebškem vselejšnji je bilo danes mednarodno srečanje ženskih rokometnih reprezentanc Jugoslavije in Avstrije, ki so ga domačinke odločile v svojo korist s 7:3 (1:2). Gledalcev je bilo več kot 1000. Avstrijke so bile fizično močnejše, Jugoslovanke pa so imele tehnično premoč.

KONJ Z ROČAJI — NAJSLABŠA DISCIPLINA

Najmanj znanja, elegancije in lepe izvedbe so, kot je bilo pričakovati, pokazali reprezentanti na konju z ročaji, ki je — z izjemo Cerarja — najslabša disciplina jugoslovanske orodnice telovadbe. Cerar je bil najmanj za dva razreda boljši od ostalih in je dobil tudi najvišjo oceno na dvoboju — 9,7 točke. V naslednjih disciplinah so slovenski telovadci zdaj več, zdaj manj višali razliko v svojo korist. Edino v partnerju so bili gostje bolj izenačeni, kot posameznik pa se je odlikoval Gagić.

NEENOTNI SODNIKI

Dvoboj je »Partizan« Stražišče odlično organiziral. Motili pa je neenoten kriterij ocenjevanja sodnikov in očitno forriranje svojih reprezentantov. Pri posameznih ocenah je bila razlika tudi po 2 točki. To sicer na rezultat ni vplivalo, ker sta prišle v postvele le srednji ocen, vendar je zapustilo slab vti pri tekmovalcih samih in gledalcih.

MEDNARODNO PRVENSTVO ROMUNIJE V NAMIZNEM TENISU

Repriza Stockholma

Spet veliki finale: Berczik : Marković II

Bukarešta, 18. januarja. V finalu mednarodnega prvenstva Romunije v namiznem tenisu se bosta nočje srečala vsakokrat dva najmočnejša evropska mojstra — jugoslovanski prvak Marković II in oficijalni evropski prvak Madžar Berczik, ki sta danes dopolnile pred 3000 gledalci v športni dvorani v Constanzi zanesljivo premagala vse svoje nasprotnike.

NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO ŽENSK IN MLADINK

V odsotnosti Partizana — Grafičar

Kranj, 18. jan. — Danes je bilo v Kranju končano letošnje ekipno prvenstvo v namiznem tenisu za ženske in mladinke. Ker beograjski Partizan ni nastopil, je ženska ekipa Grafičarja iz Zagreba brez večjih težav osvojila prvo mesto, med tem ko so ostala tri mesta v finalu zasedle slovenske ekipe.

ljano s 3:1, NSK s 3:0. Triglav je premagal Orkan s 3:1. Ljubljano in NSK pa s 3:0. Orkan je premagal Ljubljano s 3:2, NSK pa s 3:0. Ljubljana je premagala NSK s 3:0. Vrstni red: Fužinar 4, Triglav 3, Orkan 2, Ljubljana 1, NSK brez točk. Najboljša je bila Petračeva (Fužinar), ki je vseh šest igradobila, Lampretova (Triglav) pa je izgubila en dvoboj.

BERLIN, 18. januarja (Reuter).

Na mednarodnem tekmovanju v smučarskih skokih v Inselbergu (Vzh. Nemčija) je zmagal Helmut Recknagel (V. N.) s skokoma 81 in 80,5 m pred Fincom Kalekorpjajem, ki je imel dve dolžini po 78 m.

LES ROUSSES (Francija), 18. januarja (AP). — Na mednarodnem smučarskem tekmovanju na 15 km je zmagal Finec Vaisanen s 53,03 pred rokomom Lahtenom 53,54. Italijanom Dorzigm 54,93 itd. Med reprezentanci je zmagala Italija.

KÖLN, 18. januarja (AP). — V finalu mednarodnega teniškega turnirja v dvorani je Drobni premagal Brichanta s 6:2, 6:4, 6:4.

MANJKA MEDNARODNIH TEKMOVANJ

Po večerjanjem dvoboju lahko ugotovimo, da premore Slovenija ne iz odličnega posameznika (Cerarja), ampak tudi izpadebno vrsto. Le-ta je na manjka tečajevnih in pogostejših nastopov, in ne le s sosednjimi republikami, ampak tudi mednarodnih tekmovalci, na katerih bi dobili dragocene izkušnje.

Pri analizi posameznih slovenskih reprezentantov je moč zapisati, da je državni reprezentant Skaza zadovoljivo, prav tako Senica, prijeto pa sta štiri, predvsem Jesečan, ki je bil predstavljen Jesečan Oblik, predstavljen Jesečan Oblik, predstavljen Jesečan Oblik.

»Ljubljana« premagala Branik

Ljubljana, 18. januarja. — Sinoči je bil v Domu železničarjev prijateljski dvoboj med boksačji mariborskega Zvezdara in »Ljubljane«, katerega so domačini odločili v svojo korist z izidom 9:7. Pred približno 400 gledalci so sodniki Moser, Antolin in Remo opravili svojo nalogo precej slabo. Rezultati: bantam — Gosper : Voheš 1:1; lahka — Novak : Vuk 0:2 (t. k. o. v II. rundi); poltehter : Weiler : Tankošič : Erjavc 0:2; Jermelj : Zepjan 2:0 (t. k. o. v I. rundi); polteška — Drofenik : Jakohel 0:2; teška — Vojnovič : Suković 1:1. Prolimenovani so člani mariborskega Branika. Končni rezultat 9:7 v korist Ljubljane.

Tudi telovadke zmagale

V Trbovljah: Slovenija : Srbija 204,95 : 202,40

Trbovlje, 18. januarja. — Sinoči je bil v tekmovanju ženskih reprezentanc v vajah na orodju po daljšem času Slovenija premagala Srbijo s 204,95:202,40 točke. V preskoku čez konja, dvoinski bradlji in partnerju so zmagale Slovenke, na visoki zmagali pa gostje. Naše predstavnice so imele na srednjem orodju, saj so zabavale gledalce preveč padcev, kar se arbiški telovadkani ni pripetilo.

pačda na gredi uvrstili šele na sedmo mesto osmo mesto. Tekmovalce je potekalo v redu, kar pa za Slovenijo, bi bilo moč reči, da je bilo večkrat obojestransko preveč očitno v korist ene ali druge vrste.

Organizacija je bila zelo dobra, žal pa obisk prireditelje ni bil tolikšen, kot bi bilo želeli. Tekmovalce je bilo na »gledališčnem« odru Delavškega doma, za katerega je moč trditi, da je najlepši in najprimernejši za tekmovalce v orodni telovadbi ne le v Sloveniji, ampak tudi v Jugoslaviji.

Reprezentantke obeh vrst so izredno vse priznanje za prijetno bivanje v Trbovljah predsedniku OBLO tovarišu Martinu Gosaku in članom trbovljskega »Partizana«.

Rezultati — posameznice: Čurčić 36,75, Marič (obe Sr.) 36,80, Stroman (Sl.) 34,95 itd. Na posameznih orodjih so vrste dosegle naslednje število točk — preskok čez konja: Slovenija 54,65, Srbija 49,15; gred: Slovenija 46,45, Srbija 51,15; bradlja: Slovenija 51,70, Srbija 50,25; partner: Slovenija 52,75, Srbija 51,85. A. MAJDIČ

»Opatija« ima najboljšo mladince

Reka, 18. januarja. — Sinoči so mladinci »Opatije« osvojili namiznoteniško prvenstvo Jugoslavije. V finalu so premagali »Bosno« in Sarajeva s 5:2. Najboljši je bil Jazvič, ki je premagal vse nasprotnike. Na peto mesto se je uvrstil Fužinar, ki je premagal kranjsko »Mladost« s 5:2, na sedmo pa »Ljubljano« po zmagi nad Odredom s 5:4.

ZVEZNA HOKEJSKA LIGA

Zagrebčani jim niso bili kos

Jesenice, 18. jan. — Na umetnem drsališču pod Mežakljo je bila danes popoldne prvenstvena hokej tekma med »Jesenicami« in »Zagrebom«. Zaradi zadnjih uspehov, ki so jih dosegli Zagrebčani v Beogradu, je vladalo za srečanje precejšnje zanimanje, saj se je zbralo na tribunah več kot 2000 ljudi. Toda Zagrebčani niso bili kos jeseniškim napadalcem, ki so zmagali z rezultatom 17:2 (6:0, 5:2, 5:2, 6:0). Strelec: Turšek 1, Brun 2, Dolinar 3, Felc 3, Tišler 3, Smolej 2, Niko Čebulj 2, Boris Čebulj 1. Za »Zagreb« Stefan in Krajačič. Sodila sta Gorše in Kerkoš iz Celja.

»Jesenice« porazile tudi »Zagreb« 17:2

dosaj drugi gol, ki ga je dosegel Krajačič. V zadnji tretjini so se gostje le branili in niso niti enkrat nevarno prišli pred vrata Jeseničanov. Zato pa so domači šestkrat pretresli mrežo gostov in postavili rezultat tekme 17:2.

Danes v moštvo Jeseničanov ni igral kapetan moštva Valentar, ki je bil poškodovan na zadnji tekmi proti »Ljubljani«. Srečanje sta odlično vodila Gorše in Kerkoš. B. Škerlj

Množica smučarjev na Pohorju

Maribor, 18. januarja. — Na smučišču ob žici na Pohorju je večeraj in danes tekmovala za prvenstvo mariborske smučarske podzveze množica smučarjev in smučarj v alpskih disciplinah, tekih in skokih. Člani in mladinci so v smuku tekmovali na 2500 m dolgi progi s 550 m višinske razlike.

ZDA, SZ in Bolgarija finalist

Santiago, 18. januarja (AP). — Po drugem dnevu kvalifikacijskega tekmovalca na svetovnem košarkarskem prvenstvu so reprezentance ZDA, SZ in Bolgarije dosegle po dve zmagi in si praktično že zagotovile sodelovanje v finalu. Presenečenje je možno edino v II. skupini. SZ igra s Kanado in v kolikor izgubi, ne bo prišla v finale.

Presenetljiva zmaga Hlebanje

Mojstrana, 18. jan. V Mojstrani je Goranjska smučarska podzveza organizirala danes prvenstvo Goranjske v smučarskih tehnikah, na katerem so rasen domačih tekmovalcev nastopil tudi smučarji z Raven. Na tem prvenstvu je nastopilo skupaj 54 smučarjev.

Nepričakovano Molterer prvi

Kitzbühel, 18. januarja (AP). — Avstrijec Anderl Molterer je danes zmagal v slalomu in s tem tudi v alpski kombinaciji ter nepričakovano osvojil nagrado za najboljšega večeraj je bil Molterer šele šest v smuku, vendar so danes v drugi vožnji slalomca večerajšnji zmagovalec Werner (ZDA), Staub (Švica) in Schranz (Avstrija) padli ter doveli, da jih je večno drugi Avstrijec prehitel v končnem pasmaju.

Rekarjeva deseta

San Martino di Castroja (Italija), 18. januarja (AP). — Na mednarodnem tekmovanju v smučarskem teku na 10 km za ženske je zmagala Švedinja Edströmova s časom 39:12. Jugoslovanka Rekarjeva, ki je lani zmagala na tem tekmovanju je bila deseta s 44:12. Belajeva je bila štirinajsta s 45:45, Cindričeva pa šestnajsta z 48:45.

San Martino di Castroja (Italija)

San Martino di Castroja (Italija), 18. januarja (AP). — Na mednarodnem tekmovanju v smučarskem teku na 10 km za ženske je zmagala Švedinja Edströmova s časom 39:12. Jugoslovanka Rekarjeva, ki je lani zmagala na tem tekmovanju je bila deseta s 44:12. Belajeva je bila štirinajsta s 45:45, Cindričeva pa šestnajsta z 48:45.

Na Tašmajdanu je bilo vroče

Partizam : »Ljubljana« 2:2

Beograd, 18. januarja. — Sinoči je bilo na umetnem drsališču Tašmajdan srečanje med domačim Partizanom in »Ljubljano« v okviru zvezne hokejske lige. Nasprotnika sta se razšla z neodločenim rezultatom 2:2 (0:0, 0:2, 2:0). Strelec: Aca Popović 2 za Partizan ter Volkar in Čuček za »Ljubljano«. Sodila: Milković in Kadaković iz Beograda. Gledalcev 2000.

discipliniranih gostujočih igralcev Čuček je sodnik izključil iz igre za deset minut. Razen tega pa je pošiljal na kazensko klop zdaj enega, zdaj drugega igralca »Ljubljane«, tako da so vsi skupaj presedeli 24 minut, medtem ko beograjski igralci, ki niso šteli z ostrih igr, le 4 minute. Ko so Ljubljanci igrali s tremi igralci, je Popović dosegel oba gola. Lahko rečemo, da bi Partizan ob takih pogojih lahko zmagal. V tem delu igre je Babnik moštvo branil vrata gostov in med drugim tudi ubranil kazenski štrel Mijskovića.

ZMAGA DOMAČIH HOKEJISTOV

Prek tisoč gledalcev je prisostvovalo prvi hokejski tekmi slovenske lige med »Celjem« in B moštvom »Ljubljane«. Mlado moštvo Celja je presenetljivo s šibavno in borbeno igro ter je zaslužen zmagalo s 7:5 (0:1, 5:2, 2:2).

OD 31 NA 75 DRUŠTEV

O svečanem delu plenuma je tovariš Franc Borko na kratko orisal 10-letno dejavnost telesnovojne organizacije v ljubljanskem okraju in omenil, da je bilo leta 1943 31 društev, 1951 34 društev, sedaj pa jih je 75. Vsa ta društva so prilagojena pogojem na terenu in v njih delajo na amaterski osnovi. Že nekaj let je poudarek na tem, da so društva osnova dejavnosti, sedaj pa

RAZSIRJENI PLENUM OKRAJNE ZVEZE »PARTIZAN« LJUBLJANA

POD SKUPNO STREHO

V marcu se bosta združili okrajna zveza »Partizan« Ljubljana in Okrajna zveza športov v Ljubljani. Tudi v ljubljanskem okraju bodo ustanovili občinske zveze »Partizana«

Ljubljana, 18. januarja. — Na današnji seji je razširjeni plenum okrajne zveze »Partizan« Ljubljana po svečanem delu ob 10-letni telesnovojne organizacije razpravil o združitvi okrajne zveze »Partizan« Ljubljana z okrajno zvezo športov v Ljubljani, o ustanovitvi občinskih zvez »Partizan« in o pripravah za II. zvezni zlet »Partizana« Jugoslavije, ki bo junija in julija v Beogradu. Navzroč so bili tudi predsednik OLO Ljubljana dr. Marijan Dermastija, predstavnik okrajnega odbora SZDL Ljubljana Slavko Zorc, predsednik okrajne športne zveze Jože Martinič ter predstavniki ZPM okrajja Ljubljana, okrajnega komiteja LM ter glavnega odbora Združenja rezervnih oficirjev Slovenije.

bo treba večjo pozornost posvetiti tudi telesni vzgoji v občini. CESTITKE ZA PLODNO RAZDOBJE V imenu Okrajnega ljudskega odbora je čestital okrajni zvez »Partizan« in njenim pripadnikom za plodno razdobje napornega in težavnega dela in ji izrekal priznanje za nesebično in požrtvovalno prizadevanje dr. Marijan Dermastija. Poudaril je, da ter vprisanje telesne vzgoje oziroma aktivnega odmora vsestranskih naporov. Zavedati se moramo, da je telesnovzgojna dejavnost del družbenega standarda, kot je to podčrtal kongres telesne kulture, in se ji odpirajo široke perspektive. Zato se v ta tih treba boriti za sodobne zamisli v telesni kulturi, ki kot delo organizacije v ljubljanskem okraju, ki so lahko za zgled ostalim v državi. Obliko, ki so se izkazale za ustrezne, moramo rajši naprej, hkrati pa odkrivati tudi nove in

jih praktično uresničevati. Izbojevati pa moramo tudi bitko, je nadaljeval Dermastija, za likvidacijo ključnega na športnih terenih. Odprti športni parki so v ljubljanskem okraju že dobili domovinsko pravico in se razširili po vsej državi, kot logično nadaljevanje pa sledi gradnja cenovnih objektov. OSNOVNO TORIŠE — KOMUNE Razmisli pa je treba tudi, kje in kakšno je osnovno torišče telesnovzgojne dejavnosti. Če ugotovimo, da je komunna središče vsega dogajanja, moramo tudi vse sile usmeriti v tem pravcu. Ne moremo dopustiti, da bi tako pomembno področje dela, kot je telesna vzgoja, ostalo izven komunne. Zato so potrebni skupni občinski organi »Partizana« in športnih organizacij, doseči je treba, da bodo imele vse občine svoje svete za telesno kulturo in na občinah dobili sredstva, za gmočno osnovo je v ljubljanskem okraju že preskrbljeno, kar se tiče novogradenj, z davkom na promet s alkoholnimi pijačami, kar je edinstven primer v jugoslovanskem merilu, sedaj pa je treba zagotoviti še drugi del sredstev za funkcionalne potrebe telesnokulturnih organizacij. Zato se bo treba obrniti na občinske zbornice proizvajalcev, da bi dobili ta sredstva iz skladov splošne porabe podjetij.

● Za razvoj telesne kulture in delovne sposobnosti naših državljanov. ● NUNOST — OBČINSKE ZVEZE Predsednik okrajne zveze »Partizan« Jože Pavličič je obrazložil nujnost ustanavljanja občinskih zvez s tem, da se bodo te najlaže vključile v življenje komun, pa tudi okraj se je teritorialno toliko razširilo, da okrajna zveza ne more več vzdrževati stikov z vsemi 75 društv in jim pomagati. Nalogo občinskih zvez pa bodo: ustanavljanje novih društev in razvijanje že obstoječih, organiziranje občinskih prireditelj in tekmovalci, s pomočjo okrajne zveze oziroma novega foruma vzgoja kadrov, skrb za gmočno sredstva iz občinskih skladov ter enotno vodstvo enotne telesnovzgojne politike v občini. Okrajni odbor SZDL Ljubljana je predlagal, naj se združi okrajna zveza »Partizan« in okrajna športna zveza Ljubljana. Skupni odbor naj bi predvsem odločil o načrtih, stališčih, skrbel za vzgojo kadrov, opravljal neke vrste inštruktorsko vlogo in urejal tekmovalni sistem. Plenum se je z združitvijo strinjati in zadolžil izvršni odbor, naj pripravi osnutek za novi forum, ki bodo o njem razpravljali na društvih. Ob koncu plenuma je načelnik Franc Borko poročal o pripravah za II. zvezni zlet, ki so doslej nezadovoljive, o tečajih in tekmovalnih oblikah KPJ in SKOJ. V. S.

DNEVNE NOVICE

Zelezničarski fotoklub »Tine Rožanc« priredil začetniški fotomaterski tečaj v šolski sobi kurilnice Ljubljana...

Studente, ki se še niso udeležili fluorografiranja pljuvc in besednjaka po obveznem razporedju, obveščamo, da bo akcija podaljšana za zamudnike...

PREDAVANJA Občinski odbor Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev občine Beograd sprosta članstvo, da bo redno mesečno predavanje dne 20. januarja 1959 ob 19. uri v mali kino dvorani Gospodarskega razstavništva...

GLEDALIŠČA DRAMA Ponedeljek, 19. januarja: zaprtlo. Turek, 20. januarja ob 19.30: Majakovski: »Velika zehnta«. Abonma ZSJ. (Preostale vstopnice so v prodaji.)

VESTI IZ KRANJA »STORŽIČ«: ob 16, 18 in 20: premiera angleškega filma »Jaz in kamera«.

VESTI IZ TRBOVELJ DELAVSKI DOM REVIRSKO AKADEMSKO DRUŠTVO TRBOVLJE Program študentskega festivala, ki bo uvodna proslava v 9-letnico SKOJ

OPERA Ponedeljek, 19. januarja: zaprtlo. Turek, 20. januarja ob 19.30: Kogoj: »Crne maske«. Abonma red E. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Vse prizgodaj nas je po kratki in mučni bolezni v 50. letu starosti nenadoma zapustil naš predobri, ljubljani, zlati mož, atek, svak in stric

FRANČEK PRAPROTIK sofer Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, 21. januarja 1959, ob 15 iz Jožefove mrliške vežice na Zalah.

DOROTHY SAYERS: 24 Marjorie je svojega spremljevalca predstavila znaniki. »Ali ste vi tisti, ki se priložnostno ukvarja s kriminalom?«

Strupeni TRAH

»Oprostite, Marjorie,« se je zbral, »bojim se, da sem danes slab kramljač. Nemara zato, ker je premalo kisika. Ali bi ti bilo prav, če bi malce odšel na šipo? Tako, zdaj je že boljše. Če mi bodo vedno dajali kaj pametnega na mizo in dovolj čistega zraka, bom nemara lepo priždraval v častljivo starost in se sprijaznil z vsem, kar prinaša. Kdaj pa kdaj bom seveda šel v nočni lokal.«

KINO »DELAVSKI DOM«: sovjetski barvni filmski film »Sestri«, »SVOBODA II«: francosko-španski film »Glavna ulica«.

IZ ROGASKE SLATINE KINO Poljski film - komedija - »Klobuk gospoda Anatola«.

ZAGREB Knjigarna »Mladost«, Hlica 84 C-6770 78 obr. VARAŽDINSKA in ZAPREŠIČKA POLKA Vaška kapela »Veseli Zagorci«

MARIBORSKE VESTI DEZURNA LEKARNA Ponedeljek, 19. januarja 1959: lekarna »Center«, Gosposka ul. 12.

SLOV, NARODNO GLEDALIŠČE Ponedeljek, 19. januarja ob 15.30: Verdij: »Aida«. Red ZP.

KINO »UNION«: francoski barvni filmski film: »Grenka zmagala«, »PARTIZAN«: madžarski film: »Zavite stopnice«.

2 BLEDA KINO Ob 20: zahodnonemški film »Stotnik iz Köpenicka«.

IZ MURSKE SOBOTE KINO »PARK«: francoski film »Zloščretna srečanja«. Predstave ob 17.30 in 20.

DOBNI OGLASI »INDOS«, industrija obdelovalnih strojev Ljubljana-Moeste sprejme s takojšnjim nastopom več kovinosturjarjev in enega nekvalificiranega delavca.

ELITNA MODNA REVUJA v Festivalni dvorani Ponedeljek, 19. januarja ob 16.30: Program A, ob 20: Program B. Predprodaja vstopnic od 10.30 dalje ves dan.

RTV LJUBLJANA Spored za ponedeljek, 19. januarja Poročila: 6.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00.

KINO »KOMUNA«: koprodukcijski barvni dokumentarni film »Od Schwarzwalda do Crnega morja«.

KINO »SLOVA«: francoski barvni filmski film »Godzilla - morska pošast«.

KINO »TRIGLAV« Ameriški barvni film »DŽUBILI«

TELEVIZIJA Ponedeljek, 19. januarja 1959 20.00 Oddaja iz znanosti in tehnike: Jugoslovska aviacija - Zagreb

Ljudsko revijo Prešernove družbe

OBZORNIK dobite v vseh knjigarnah, kioskih trafikah

TOVARNA KOLES »ROG« - LJUBLJANA Trubarjeva cesta 72

IZ MURSKE SOBOTE KINO »PARK«: francoski film »Zloščretna srečanja«. Predstave ob 17.30 in 20.

»TOSCA« V nasl. vlogi Franca Duval, pejeta pa sopranistka Anna Maria Campiglia in tenorist Franco Coralli.

KINO »KOMUNA«: koprodukcijski barvni dokumentarni film »Od Schwarzwalda do Crnega morja«.

KINO »TRIGLAV« Ameriški barvni film »DŽUBILI«

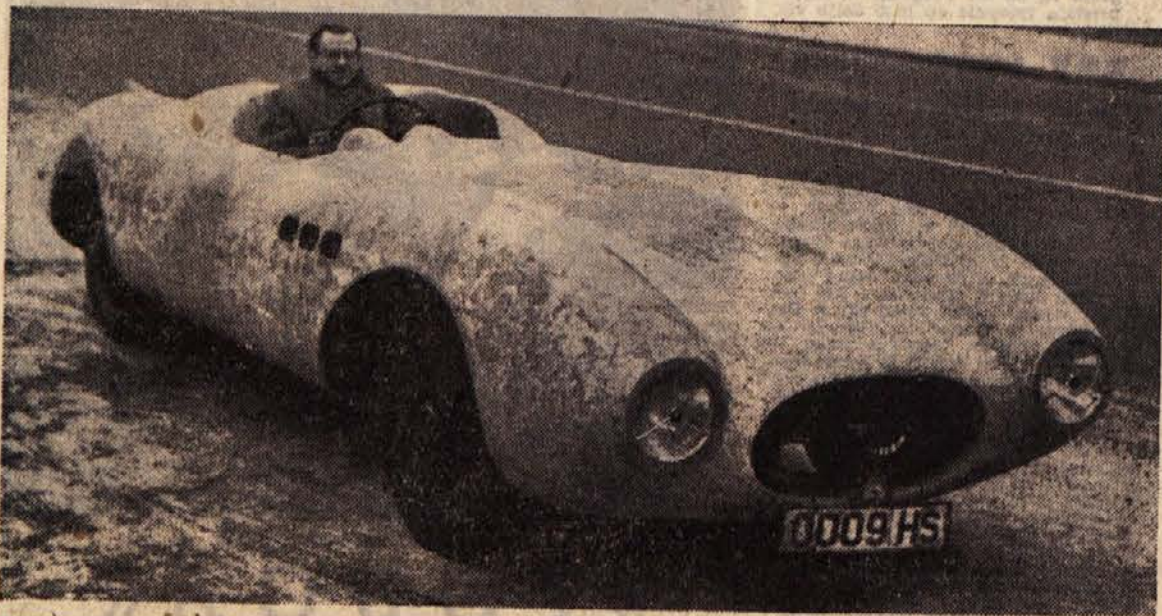
TELEVIZIJA Ponedeljek, 19. januarja 1959 20.00 Oddaja iz znanosti in tehnike: Jugoslovska aviacija - Zagreb

Ljudsko revijo Prešernove družbe

OBZORNIK dobite v vseh knjigarnah, kioskih trafikah

TOVARNA KOLES »ROG« - LJUBLJANA Trubarjeva cesta 72

IZ MURSKE SOBOTE KINO »PARK«: francoski film »Zloščretna srečanja«. Predstave ob 17.30 in 20.

Karoserija iz steklenih vlaken

Charles Douglas iz Glasgowa je izdelal nov avto s karoserijo iz steklenih vlaken. Pred kratkim ga je preizkušal na mestnih ulicah. Avto ima močan motor in baje doseže izredne hitrosti, zato se je neka avtomobilska tovarna že ponudila, da bi ga izpopolnila in preizkusila na dirkah.

WALT DISNEY PODOBE IZ NARAVE

SPRETNI SLADKOSNED

HORUKI!

KADAR ZASLEDI JEŽASTI MRAVLJINČAR - ŽIVI V AVSTRALJI IN NA NOVI GYINEJI - MRAVLJE POD KAMNOM, DVIGNE S PLEČI KAMNITO KLADO, KI JE VEČKRAT TEŽJA OD NJEGA.

ČE MU PRETI NEVARNOST, V NEKAJ SEKUNDAH IZGINE V ZEMLJI, NAGLO KOPLJE S KREMLJI NA VSEH ŠTIRIH NOGAH.

POLET BREZ GORIVA

Letala bodo izkoriščala pline v ionosferi

Strokovnjaki pripravljajo načrte za reaktivne motorje, ki bodo delovali brez goriva. S tem seveda ni rečeno, da snujejo kak nov »perpetuum mobile« ali podobno utopično rešitev. Motor novega tipa je zasnovan na povsem novih možnostih, in sicer na zanimivem fizikalnem pojavu, ki so ga odkrili pri proučevanju vrhnjih plasti zemeljskega ozračja. Znano je, da ima zemeljsko ozračje troje bistvenih lastnosti: gostoto, pritisk in temperaturo. Bolj ko se človek vzpenja v višino, bolj je izpostavljen spremembam teh treh elementov plinastega kolobarja okoli našega

molekule, katerih vsaka šteje po dva atoma. V višinah nad sto kilometrov pa njune molekule raz-

tično izkoriščati, zdaj pa so znanstveniki že mimo teoretičnih raziskav in pripravljajo prvi model, na katerem bodo praktično preizkusili teoretične domneve. Za sedaj menijo, da bi se za take poskuse najbolje obnesel tako imenovani koleopter, letalo s krožnim vijakom.

Najnovejše raziskave kažejo, da ni več daleč dan, ko bodo letalski motorji črpali iz zraka brezplačno energijo. Trajanje njihovega poleta ne bo več odvisno od zalog goriva, kakor je to pri sedanjih letalih, marveč bo praktično neomejeno. Letala z novimi motorji bodo dosegala potrebno hitrost in višino bodisi s posebnimi raketami, ki se bodo ločile od letalskega trupa, brž ko bo gorivo v njih porabljeno, bodisi z dodatnimi raketnimi motorji.

Velike zaloge energije v vrhnjih plasteh zemeljskega ozračja pa nakazujejo še druge, doslej neslutene možnosti. Naj omenimo le eno izmed njih! Tehnični strokovnjaki pravijo, da bi bilo mogoče uporabljati to energijo za razsvetljavo v velikih mestih. Severnemu siju podobna luč bi bila baje zelo poceni.

padajo, in sicer zato, ker so izpostavljene bombardiranju fotonov iz sončne svetlobe in delcev kozmičnega sevanja. Pod njihovim učinkom se molekule dušika in kisika delijo na sestavne dele, torej na atome.

V razstavljenem zraku prevladujejo izolirani atomi tega plina, ne pa molekule. Če se ti prosti atomi spet združijo v molekule, se sprostito znatne množine energije. To združevanje osamljenih atomov v molekule lahko pospešijo posebni kemični katalizatorji, prav na tem pa temelji konstrukcija novega motorja. Številni poskusi kažejo, da je zlato v tem primeru najboljši katalizator.

Letalo, ki bi ga gnal tak motor, ki brez zalog goriva zmoglo velike razdalje in bi dolgo vzdržalo v zraku. Gorivo bi mu bilo potrebno le za vzlet do določene višine in za ustrezno začetno hitrost, potem pa bi motorji uporabljali kot gorivo razstavljen pline v ionosferi.

Vse do nedavnega so menili, da te potencialne energije zračnih oceanov ne bo mogoče prak-

Ameriški turisti v SZ

V letu 1958 je obiskalo Sovjetsko zvezo skupno kakih 5000 ameriških turistov, predlanskim pa jih je bilo polovico manj.

Okoli 100.000 Kitajcev živi v Honkongu na morju. »Na vodi zmagaj, na suhem neznačen črv.« se glasi njihov pregovor. Iz rodu v rod živijo v čolnicah, ki jim pravijo džunke, le redkokdaj odhajajo na kopno. Džunka je stanovanje in delovni pripomoček hkrati. Ob zori se odpravijo na ribji lov, pod večer se vračajo in stare sidrišče. Živijo od rib, ločja in drugega močvirskega rastlinstva, ki ga pletejo, seveda pa predvsem od tihotapstva, saj velja Hongkong za največje tihotapsko mesto v svetovnem merilu

Na poti z veselice sta bila mlada londonska zaročenca. Z avtom sta zdrnila s ceste in padla v Temzo. Priče so povedale, da sta se na plesu sporekla in da je potem fant peljal dekle domov. Na poti se je zgodila nesreča. Posnetek kaže prizor, ko so gasilci vlekli avto z mrličema iz Temze

NA RAZSTAVI

Zakonca sta si ogledovala umetniško razstavo. »Poglej, žena, to pa je podoba tistega slikarja, ki je bil prejšnji mesec pri nas na večerji.«

»Ze vidim,« je rekla žena, »njegovo delo je lahko spoznati. Z barvami dela prav tako na debelo, kot je pri nas z maslom.«

IZ POČITNIŠKIH DNI

»Tu je prekrasen odmev,« je rekel vodnik. »Seveda morate vpiti na ves glas. Recite, duš vrčka piva!«

Turist je zavpil, kolikor mu je dalo grlo, potem pa je prislutnil. »Nič ne slišim,« je rekel čez čas.

»Jaz pa vidim,« je odgovoril vodnik. »Poglejte tja čez grapo! Natakariča že nese pivol!«

TRIJE ZDRAVNIKI

Ko je francoski zdravnik Durmoulin ležal na smrtni postelji, je dejal zbranim prijateljem: »Za seboj bom pustil troje zdravnikov!«

Kolegi so pričakovali, da bo imenoval tudi katerega izmed njih, on pa je nadaljeval: »To so dobra voda, gibanje in zmnost.«

DROBNE ZANIMIVOSTI

Z LETALI NAD KOBILICE
V izraelskem delu pušcave Negev so sodelovala pri zatiranju kobilice letala, ki so iz posebnih naprav brizgala strupeno škroplivo.

BIROKRACIJA

Uričih Dreiger iz Bonna je dobil poziv, naj se takoj javi rekrutni komisiji. Oče ga je položil v otroški voziček in ga odpeljal na vojaški urad, kjer so štiri mesece staremu dojenčku dali liziko, ga črtali iz rekrutnega spiska in ga poslali domov.

ADAMSOVI SPOMINI

Ameriški časopis »Life« bo začel v kratkem objavljati spomine bivšega osebnega svetovalca predsednika Eisenhowerja Shermana Adamsa, ki so ga odstavili, ker je sprejemal podkupnino od nekega industrijca.

VELIK TELESKOP

Na Krimu postavljajo teleskop, katerega glavno zrcalo bo imelo premer 2,6 m, žariščna razdalja pa bo znašala deset metrov. Naprava bo baje delovala avtomatično.

UMRL JE GODEFROY

V pariški okolici je umrl v starosti 79 let Charles Godefroy, človek, ki je z namenom, da bi svet opozoril na pomen letalstva, letel s svojim letalom 7. avgusta 1919 pod pariškim Slavolokom znage.

GAUGUINOVO PISMO: 800.000 FRANKOV

Francoski slikar Paul Gauguin je umrl brez beliča v žepu, eno izmed njegovih pism pa so pred kratkim prodali na dražbi za 811.000 frankov. V pismu sporoča slikar svoji ženi, da bosta morala prodati pohištvo in nakit, če bosta hotela poravnati dolgove. Takrat je bilo slikarju

DIŠEČE ZNAMKE

Zahodnonemški poštni minister je odločil, naj ima lepilo na znamkah v bodočo okus in vonj po sadju, ki je potrošnikom najbolj všeč.

TATVINA VELIKEGA STROJA

Neznanci so ukradli na londonski ulici osem metrov dolg, štiri metre visok in dva metra širok stroj, ki je tehtal štiri tone. Zanimivo je, da nihče ne ve, kako je nepridipravom uspela ta tatvina, prav tako pa še niso mogli ugotoviti vzrokov.

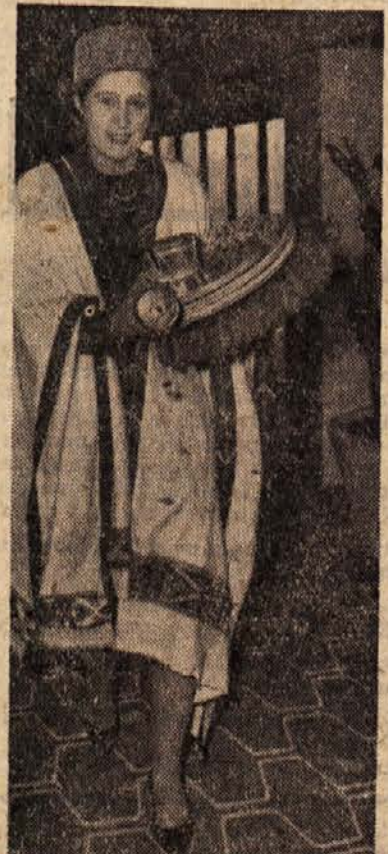
ČUDEN ŽELODEC

Nedavno so operirali iranjskega tesarja in našli v njegovem želodcu 160 žebijev, žepni nož in žlico. Ko se je bolnik zbudil iz narkoze, je rekel: »Ne vem, od kod žitca in nož. Takih reči ne maram, pač pa imam rad žebije.«

MALOMARNI ČUVAJ

Ravnateljica gimnazije v zahodnonemški Konstanz je psu čuvaju odtegnila denar za krmo, ker je nekdo podnevi ukradel v gimnazijski pisarni 300 mark, pa ga pes ni mogel izslediti.

V Londonu je imela pred dnevi predavanje Anne Davies, ena izmed udeleženk prve ženske odprave v himalajske gore. Na predavanju je pokazala nekaj zanimivih speminkov s poti po številnih evropskih in azijskih deželah

Letalo in orel

Predsednik bombajske vlade Cavan je bil v mestu Nagpuru, kakih 700 km ob Bombaja. Ko je opravil delo, je sedel v letalo in se namenil domov. V višini 800 m je prišlo do nenavadnega trčenja. V letalo se je zaletel velik orel mrhovinar. Roparica se je ubila, letalo pa je naglo izgubljalo višino. Letalski vijak je bil močno poškodovan.

15.000 kosov perila

Ameriško mesto Monterey je znano iz Steinbeckovih romanov. Nedavno pa se je tam pripetilo nekaj nenavadnega. Polcija je prišla Victorja Mondragona, ki je kradel ženske perilo. Pri hišni preiskavi so našli okoli 15.000 kosov ženskega perila, ki ga je 29-letni Victor pobiral z vrvi celih štirinajst let.

Vštric s tehniko

V Torinu se prijel žeparja Tullia Minellijsa v trenutku, ko je v veleblagovnici vlekel nekemu kupcu denarnico iz žepa s posebnimi kleščami, ki so se odpirale pod učinkom baterijskega toka. Na zaslišanju je žepar dejal: »Zdaj se že toliko govori o avtomatizaciji, da ne morem biti konservativen.«

Brzojav z bobni

V južnoafriškem plemenu Kaumba je zbolel poglavarjev sin. Potrebna je bila operacija, pleme pa ni imelo zveze s civilizacijo. Bobnarji so prinesli prošnjo sosednjemu plemenu, ta je posredovalo naročilo dalje in nazadnje je dobil poziv zdravnik, ki stanuje v oddaljeni vasi. Kasneje so bolnika prepeljali z letalom v Capetown, kjer so ga operirali.

Napadel je morskega psa

V južnoafriškem Natalu je plavalec slišal klice na pomoč. Nedaleč od njega je plavalo dekle. Plavalec se je brez pomisleka pogнал v valove in opazil, da je velik morski pes popadel deklo za roko. Potopil se je in z golimi rokami zgrabil morskega psa. Nastal je strašen boj, morski pes je popustil, hrabri rešitelj pa je odnesel petnajstletno deklo na obalo. V bolnišnici so ji odrezali roko, ki jo je morski pes pregriznil, rešitelj pa je dobil odlikovanje za svoje hrabro dejanje.